

INSPECTORATUL
ȘCOLAR
JUDEȚEAN
TELEORMAN

”Educația este ceea ce supraviețuiește după ce tot ce a fost învățat a fost uitat.”

Burrhus Frederic Skinner

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

*Publicație periodică a Casei Corpului Didactic Teleorman
Revistă națională de știință și educație*

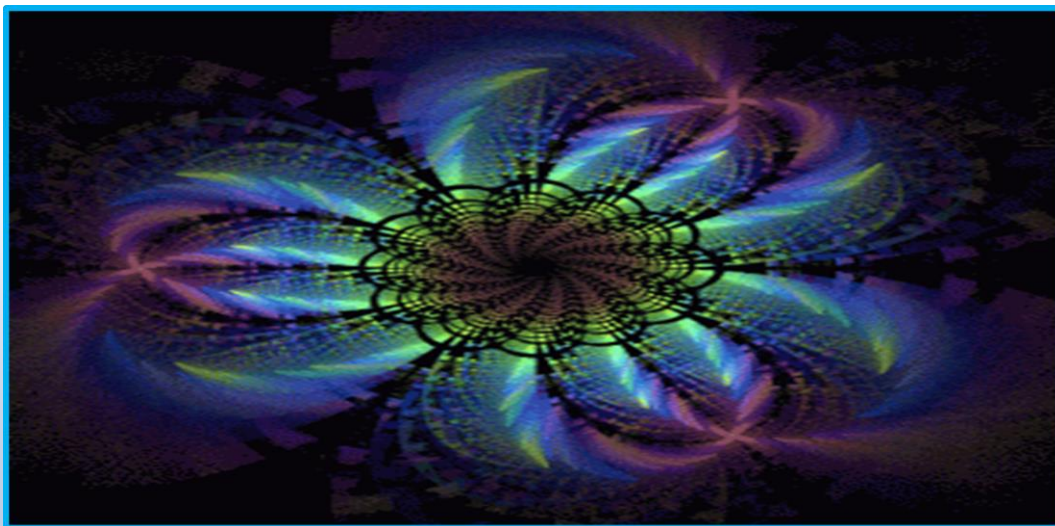
Ediție on-line

ISSN – 2558 – 8893

ISSN – L 2558-8893

Nr.14
septembrie-decembrie
2020

2020

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN

Strada Carpati nr. 15; Alexandria, cod: 140059

TEL: 0247/315636; FAX: 0347/407064

E-mail: ccd_tr@yahoo.com

Site: <http://ccd.isjtr.ro>

**Creativitate și inovare
didactică!**

CASA CORPULUI DIDACTIC TELEORMAN
propune cadrelor didactice și personalului didactic
auxiliar să-și facă cunoscută activitatea în
filele revistei noastre.

”ÎMPREUNĂ PENTRU UN NOU ÎNCEPUT!”

ECHIPA DE REDACȚIE A REVISTEI

CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN

Director

Prof. Eliza Marinela SOTIRESCU

Comitet științific:

Prof. dr. Valeria GHERGHE

Prof. dr. Ileana GURLUI

Prof. dr. Alexandra NEGREA

Redactor șef:

Prof. Eliza Marienla SOTIRESCU

Colectivul de redacție:

Prof. metodist Ionuț BOLOG

Prof. metodist Nicoleta CRĂIȚĂ

Prof. metodist Ștefan Florin IANCU

Inf. Mariana POPA

Ec. Adina CONSTANTIN

Tehnoredactare computerizată

Inf. Mariana POPA

Copertă și publicare online

Prof. Eliza Marienla SOTIRESCU

Revista ***CALEIDOSCOP DIDACTIC TELEORMĂNEAN*** a fost editată conform
Regulamentului de organizare și funcționare a Casei Corpului Didactic, aprobat prin
Ordinul Ministrului Educației și Cercetării Nr. 4713 din 23.08.2010.

Responsabilitatea afirmațiilor conținute în materialele publicate revine în totalitate
autorilor.

Revista „Caleidoscop didactic teleormănean” a luat naștere din dorința de a populariza experiențele bune din domeniul educației, dând libertate educatorului să abordeze aspecte și teme din teoria educației, management, curriculum școlar, educație permanentă, consiliere și orientare.

Revista va acoperi dorința cadrelor didactice teleormănene interesate de promovarea unor lucrări metodice și științifice dar mai ales interesate de redobândirea imaginii școlii teleormănene în comunitate.

Educatorul, joacă rolul de model în comunitatea școlară și-și axează preocupările pentru realizarea de demersuri didactice adaptate și flexibile la nevoile beneficiarului direct „Măria sa Elevul”.

Diseminarea și popularizarea experiențelor personale și profesionale, rezultate la concursuri și olimpiade școlare îmbogățesc fondul generator de idei, de modele inovative și exemple de bune practici din sistemul de învățământ.

Revista se adresează tuturor specialiștilor în științele educației și în domenii conexe, personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar, tuturor celor implicați în sistemul de învățământ din România.

**Director CCD,
Prof. Eliza Marinela Sotirescu**

CUPRINS

Teaching culture	5
Relația profesor – elevi blocaje și deblocaje	7
Familia și școala, factorii decisivi în educația copilului	9
Educația media și cetățenia digitală în școală	13
Les activités ludiques en classe de fle	14
Sărbătoarea Crăciunului în Teleorman	16
Implicarea părinților în viața școlii, condiție a succesului școlar al elevilor	20
Cultura ecologică a personalității umane	22
Dezvoltarea creativității la preșcolari	25
Aspecte teoretice și practice ale predării ortografiei în învățământul primar	27
Jocul logic matematic în educația timpurie	29
Particularitățile intensității efortului și caracteristicile acestuia în jocul de fotbal	31

TEACHING CULTURE

Prof. Crivăț Georgiana-Liceul Teoretic Videle

English foreign language teachers can create their own cultural awareness web quest by following these instructions:

1. Decide which aspects of culture you would like your students to explore. Take an in-class survey of your students, or give them directed assignments that might include these topics:

- etiquette and manners
- food and cuisine
- religion
- music
- customs and traditions
- clothing and costumes
- games and pastimes

The point is not simply to gather information and make reports, but to think and make connections about how this information can lead to a solid understanding of the culture under study: Why do people do the things they do?

2. As the facilitator, you will need to conduct research on the sites available for the topics you choose.
3. Familiarize yourself with how to navigate the sites you choose and identify the types of information you hope your students will find.
4. Design questions that will direct your students to various websites. You may also want to have students design their own questions.

Example questions include:

- What traditional dishes are served in the United States on Thanksgiving, and what is the history behind them?
 - What are the popular sports of Australia, and how do they reflect the culture of that country?
 - How is the government structured in England?
 - What is the typical school day like for a student in Canada, and how is it different from yours?
5. Have your students work in pairs or small groups to collect information.
 6. Students present their findings to the class.

While a simple oral report can be informative, students can also:

- create a skit incorporating the costumes, music, and food of the culture they are demonstrating.
- use PowerPoint or other formats that contain pictures or video clips (from YouTube or another source) to demonstrate aspects of the culture they feel are important.
- make posters or collages demonstrating aspects of the target culture.
- brainstorm their own ideas on the types of presentations they would like to give and consult with you for approval.

These tasks develop students' cultural observation skills by tying concepts to real world materials. Aside from the cultural awareness value, the assignments provide plenty of opportunities for students to develop English skills. They can focus on vocabulary building, for example, or work on specific skills like skimming, scanning, note-taking, and summarizing.

We want our students to be able to describe how the concept of culture relates to their own experience:

- What is important to human beings?
- Why are some things in a particular culture the same as ours, while others are different?
- Why don't all people think and act the same way?
- Why do we have rules, and how are they learned?

- What factors shape how we see the world and other people?

A strategy to encourage students to explore these questions and use new knowledge of a culture to simulate authentic situations is the use of role plays. Role plays get students involved interactively in a lesson to allow them to empathize with members of other cultures and practice making “mistakes” without serious consequences.

Students can act out instances of breakdowns that result from misunderstandings of cultural differences. For example, students can think of ways communication may fail between people from high- and low-context cultures and invent scenarios to illustrate how problems arise. Other students in the class can observe these role plays and point out why the miscommunication took place. The class can discuss how these situations can be avoided, and students can generate solutions in a follow up role play.

Teachers should take careful steps to prepare to examine issues that may arise in cross-cultural role plays so that students gain the desired perspectives:

- Make a clear outline of the issues you want your students to explore (possibilities include cultural behavior patterns, social and economic influences, important traditions, values that bind a culture together, etc.). Keep it simple but define the specific situation and motivations.
- Try to involve all your students in the process. Give as many students as possible the opportunity to play a variety of parts. Even if you can't give roles to everyone, make sure everyone is involved in pre- and post-role-play activities, asks questions, and gives feedback.
- Ask your students to “freeze” when they say or do something that you or other students find interesting and would like to give advice on or discuss.
- Get relevant feedback. Don't allow your students to criticize their classmates. You want their constructive thoughts on the situation being played out.
- Design a short checklist that encourages observers to look for key cultural elements in the role play to use in follow-up discussions. Observers must be as attentive as those involved in the role play.

From an English teaching perspective, teachers can also introduce strategies for effective communication such as turn taking, giving opinions, keeping a conversation going, disagreeing politely, persuading, and so on. To help students critically evaluate the cultural practices and products of their own culture and those of another country, teachers can gather books, poetry, newspapers, magazines, radio clips, television shows, movies, video clips, or music—or have students gather them. Students can describe the behaviours and products they read about, see, or hear, then discuss differences and similarities between their own culture and the culture they are observing. When using resources like the Internet, newspapers, magazines, and books, students can find answers to questions like these:

- What are some important family traditions?
- What issues are important to the people in this culture?
- What influences and shapes the way the people think and act?
- Is the educational system similar to that of your country?
- How and why do people celebrate certain holidays?

Teachers can ask students to work in groups to discuss elements of culture they observed and how people relate to each other in different societal roles. A follow-up step is to have students select a photo or video clip from their own culture, describe it, and explain what it shows about their culture. Students can also compare and contrast images or objects from their own culture and from the English-speaking culture and make presentations to the class on the cultural significance of both. Incorporating these activities is a strong start to helping our students become more culturally aware.

BIBLIOGRAPHY

Brooks, N. (1968). *Teaching culture in the foreign language classroom*. Foreign Language Annals, 1.p.22/23.

Cohen, L., Manion L. and Morrison K. (2004). *A Guide to Teaching Practice*. 5th edition

RELAȚIA PROFESOR – ELEVI

BLOCAJE ȘI DEBLOCAJE

Profesor consilier școlar, Catalan Florentina

CJRAE, Teleorman

De multe ori, eficiența activității didactice se află în strânsă relație cu așa numitul „climat educațional”, reprezentat de dezvoltarea unor relații corespunzătoare, atât între elevii unei clase, cât și între aceștia și cadrul didactic. Din acest motiv, se impune analiza modalităților de structurare a relațiilor din cadrul clasei de elevi.

Procesul de predare-învățare este unul complex, iar când profesorul și elevul nu păstrează o relație optimă, acesta poate deveni chiar sinuos. Această relație de interdependență poate fi umbrită de atitudini ce vin atât din partea profesorului, cât și din partea elevilor. În aceste condiții, profesorul poate fi și este acuzat adesea că se limitează la predarea acelorași noțiuni și, mai ales, după aceleași tehnici de predare, că nu știe să interacționeze cu elevul, nemotivându-l astfel.

Elevul este cel plin de elan, însă datorită societății, care promovează doar non-valori, acesta nu are posibilitatea de a urma niște modele, iar energia lui e centrată înspre activități care poate sunt mai puțin benefice pentru el, iar mai târziu, pentru societate.

În cartea „Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje”, autoarele, Elena Truța și Sorina Mardar, oferă atât sursele de blocaj, cât și manifestări ale acestor blocaje, dar și soluții, de aceea am selectat zece blocaje, pe care le-am considerat cele mai frecvente, pentru a le prezenta și a le discuta.

- „cod inaccesibil” – codul este limba, și mai ales nivelul la care apelează atât emițătorul, cât și receptorul pentru a se înțelege. Astfel că, dacă profesorul împachetează esența într-o formă inaccesibilă sau greu accesibilă elevilor, aceștia nu vor putea comunica, nu-i vor putea răspunde profesorului. Acest blocaj duce la cel de-al doilea despre care o să vorbim, și anume:

- „absența feedback-ului/feedback deficitar”- soluția înlăturării celor două bariere în relația profesor-elev este aceea de a adapta codul, limbajul la particularitățile individuale ale elevilor și de a solicita un feedback permanent. Când se observă absența acestuia, activitatea trebuie oprită pentru întreaga clasă sau pentru elevul cu probleme, după caz.

- „motivația deficitară a receptorului”, adică a elevului. În timpul lecției, dacă elevul nu este motivat, interesat de informațiile predate, acesta poate să își găsească diverse preocupări, de aceea e important să trezim interesul lor pentru fiecare oră în parte.

- „climat de muncă necorespunzător”- gălăgia, agitația duc la perturbarea orei și elevii nu mai pot urmări mesajul; neurmărirea acestuia duce la neînțelegerea lui, iar pentru a evita această agitație, barieră, e nevoie ca toți elevii să fie prinși în lucru;

- „neînțelegerea semnificației și intenționalității comportamentului celuilalt” – acesta e punctul ce duce la ruperea relației profesor-elev. Dacă între cei doi nu există o apropiere și o înțelegere, totul se duce de răpă; în acest sens profesorul trebuie să rupă această barieră și să fie atent la fiecare elev, de la fiecare să aștepte atât cât îi poate oferi, nu mai mult, pentru că riscă să-și arunce elevul în derizoriu. Aici trebuie să amintim, ca mijloc de remediere, de un sistem de notare al profesorului bine întemeiat, dar și de o transparență în notare.

- „atitudine excesiv de critică sau de necritică în fața celorlalți” – bariera aceasta poate fi înlăturată încet pornind de la sistemul transparent de notare despre care am vorbit, pentru că profesorul trebuie

să-și noteze elevii în funcție de cât au învățat într-un moment dat, nu să-și creeze preconcepții, cu unii elevi să fie excesiv de critic, iar cu alții excesiv de lejer.

Neîncrederea, dezamăgirea sau imposibilitatea cooperării pot fi eliminate dacă se analizează zilnic această relație și mai ales dacă profesorul va folosi metode cât mai diversificate în predare, iar notarea se va face atunci când elevul a fost activ, pentru motivarea acestuia.

- „iluzia profesorului ideal/elevului ideal” - trebuie pornit de la ideea că nu există nici profesor, nici elev ideal, aceștia doar pot tinde spre ideal, de aceea profesorul trebuie în permanență să-și amintească și să-i amintească și elevului despre acest lucru. Cei doi poli trebuie să-și autoregleze comportamentul și trebuie să realizeze un joc de rol, cu scopul de a se putea înțelege unul pe celălalt.

- „insuficienta antrenare a elevilor în procesul de predare a cunoștințelor” – totul depinde de noi, profesorii; dacă nu vom fi activi și nu le vom induce elevilor pofta de a activa, de a participa la oră, aceștia vor cădea în dezamăgire, blazare. De aceea, trebuie să purtăm un dialog viu cu elevii, să le punem în față diferite probleme în care să se implice, îndreptând astfel cunoștințele teoretice înspre aplicare, iar totul va fi pentru ei mult mai fascinant.

- „competiția” - este o barieră în relația elevului cu ceilalți colegi din clasă și, în viitor, în societate. Dacă tot timpul îi angrenăm în competiții, aceștia s-ar putea să devină individualiști, acum și mai târziu (după cum spuneam), de aceea trebuie să știm să înlăturăm această barieră atunci când apare. Elevii trebuie să vadă competiția ca pe un joc, ca pe o activitate cu caracter cooperant, de aceea, acest gen de activități e foarte bine de realizat în grupe, și nu individual.

- „stilul de conducere al profesorului (autoritar și laissez-faire)” - această barieră constă în cele două extremități la care recurg de obicei profesorii, aceștia pot fi „buni”, iar elevii profită de această lejeritate și uită că au de îndeplinit unele sarcini de școală sau că între ei și profesori există o treaptă.

Acest comportament riscă să se extindă nu numai în relația cu acel profesor, ci în relația elev-profesor, în general. De cealaltă parte, profesorii autoritari își predau foarte bine materia, sunt respectați de elevi, dar materia predată de aceștia nu este înțeleasă, pentru că elevii nu îndrăznesc să-și lămurească anumite neclarități, nu îndrăznesc să-i pună profesorului întrebări care l-ar ajuta, ei doar o memorează și atunci procesul de învățământ nu mai este axat pe competențe.

Pentru eliminarea barierelor e necesară o cale de mijloc, un comportament al profesorului prin care să se facă respectat, dar elevul să poată să îndrăznească să-i adreseze întrebări.

Lista acestor bariere poate continua, la fel cum pot continua și soluțiile. Important este, dacă apar aceste bariere, să fim receptivi, să avem capacitatea de a le identifica și de a le eticheta și, mai important, în funcție de situație, de a căuta răspunsuri, soluții, pentru înlăturarea lor pentru ca relația noastră cu elevii să fie una benefică pentru ei, pentru noi, pentru sistemul de învățământ, pentru societate.

Bibliografie:

Bogdan Balan, Psihopedagogie, Editura Polirom, București, 2008;

Daniel Hameline, Profesori și elevi, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1978;

Elena Truța, Sorina Mardar, Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje, Editura Aramis, București, 2005.

FAMILIA ȘI ȘCOALA, FACTORII DECISIVI ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

**Prof. Cîrnaru Nicoleta- Elena
Liceul Tehnologic "Nicolae Bălcescu" Alexandria**

Cuvântul educație provine din substantivul "educatio" din limba latină- care înseamnă "creștere", "hrănire", "cultivare".Educația are rolul de a pregăti omul ca element activ al vieții sociale.(Wikipedia) Fapta este laboratorul educației, calea spre creșterea și cultivarea ființei umane.

Educația înseamnă a ști să faci și nu este suficient doar să știi, să ai informații și cunoștințe, ci e important să le poți aplica în viața reală. Achizițiile dobândite trebuie să fie transferate în situațiile complexe ale vieții, pentru a putea să fii un om deplin,educat, adaptat societății în continuă schimbare.Viața este laboratorul în care faptele dau măsura educației.

Educația nu se limitează doar la o etapă din devenirea umană, nu este doar pregătire pentru viață, educația este viața însăși; pri intermediul ei omul se transformă, dobândește o nouă latură, superioară."Educația face diferența dintre oameni și animale", afirma Cicero, "nimeni nu este atât de rău încât să nu poată fi educat", considera Horatius.

Factorii fundamentali care ajută copilul în desăvârșirea propriei educații sunt familia și școala.

Părinții sunt cei care oferă copilului primele modele comportamentale. De la aceștia se preiau, mai întâi prin imitație, apoi prin puterea exemplului, modalități de reacție la toate nivelurile.Personalitatea umană este fundamentată pe coordonate majore: gândire și limbaj. Așadar, copilul ia contact cu lumea și cu sinele mai întâi în cadrul familiei. De aici va prelua modele de limbaj, de înțelegere a lumii și de raportare la aceasta.

Importanța educației oferită de familie este atestată în înțelepciunea populară prin teza "celor șapte ani de acasă". În lipsa unui real sprijin, în absența unui sau a ambilor părinți – de exemplu, pentru copiii aflați în orfeline sau în diferite plasamente- se observă că formarea tinerilor înregistrează un spațiu greu sau mai puțin recuperabil.

Funcția educativă a familiei constă în formarea priceperilor, deprinderilor de viață, sentimentelor. Rolul familiei este important în dezvoltarea copilului din punct de vedere fizic, intelectual, moral si estetic.

Școala, alături de familie, influențează, prin condițiile concrete în care se desfășoară procesul de învățământ, personalitatea copilului, reprezintă cadrul în care copiii și tinerii li se oferă lumina cunoșterii, hrana necesară pentru dezvoltarea minții. Se știe că ființa umană , această "trestie gânditoare ", cum îl definea Pascal, s-a ridicat pe scara evoluției datorită rațiunii. Școala îi furnizează elevului de orice vârstă un set vast de achiziții, dar și competențe și deprinderi care îl pregătesc pentru viață li pentru învățarea continuă. Cu fiecare domeniu căruia îi deslușește tainele, copilul își lărgeste orizontul de cunoaștere și dobândește o viziune mai cuprinzătoare despre lume. Prin aceasta devine un membru mai bun al propriei familii și al societății.

Există două teorii importante privind relația școală- familie : teoria profesionalismului și teoria schimbului. Teoria profesionalismului consideră ca un element esențial serviciul făcut altora, fără a se gândi la avantaje personale, având drept criterii competența, un cod de etică profesională. Teoria schimbului consideră acțiunea umană în funcție de un câștig personal , un salariu asigurat, o competiție restrânsă. Cooperarea cu familia poate fi un test profesional și poate fi considerată ca făcând parte din datoria profesională a profesorului deoarece : părinții sunt parteneri ai școlii , eficacitatea învățământului poate fi ameliorată prin cooperarea între școală și familie, părinții sunt responsabili legali de educația copiilor. Atât părinții, cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Influențele pe care familia le exercită asupra copilului sunt directe sau

indirecte, determinând în mare măsură dezvoltarea personalității acestuia. Modelul moral-civic propus de școală (comportament civilizat, demn, tolerant, bazat pe cinste, corectitudine) găsește un răspuns pozitiv în familiile unde aceste valori sunt puse la loc de cinste.

Se pot deosebi trei etape în evoluția relației familie-școală :

- etapa școlii autosuficiente: școala este considerată o instituție închisă, care nu influențează mediul familial și nu se lasă influențată de el. Caracteristicile etapei sunt: contactele cu părinții sunt rare, formale, părinții acceptă ideea că nu au nimic de văzut despre ceea ce se întâmplă în școală, administrația alege școala pentru copii, părinții nu participă la consiliile de administrație școlară, asociațiile de părinți nu sunt încurajate, formarea profesorilor neglijează relația între familie și școală.
- etapa de incertitudine profesională: profesorii încep să recunoască influența factorilor familiari asupra rezultatelor școlare, dar părinții continuă să creadă că școala este autosuficientă. Caracteristicile etapei sunt: tendința de a crește acuzarea familiei pentru slabele rezultate școlare, administrația școlară are tendința de a conserva atitudinea din etapa anterioară, contactele formale, de rutină cu părinții continuă, apar experiențe localizate privind comunicarea cu părinții, apar organizațiile voluntare de părinți, se constituie consilii de gestiune școlară, în care participarea părinților are un rol minor, nedecizional, formarea profesorilor abordează relația familie-școală ca o problemă de importanță secundară.
- etapa de dezvoltare a încrederii mutuale: părinții și profesorii descoperă împreună că neîncrederea este puțin câte puțin înlocuită cu încrederea unora față de alții. Caracteristicile etapei sunt: relația cu familiile este din ce în ce mai încurajată de școală, consiliul de administrație al școlii include reprezentanți ai părinților, cu rol decizional în toate problemele educaționale, organizațiile de părinți sunt acceptate și încurajate în activitatea școlară, profesori specializați (consilieri educaționali) tratează problemele excepționale ale colaborării cu familiile, organizațiile de profesori recunosc statutul și rolul asociațiilor de părinți, administratorii și politicienii educației insistă asupra importanței relației familie-școală, formarea profesorilor abordează problema relației cu familia, ca una din problemele importante, se organizează cursuri pentru profesori și părinți.

Un raport asupra relațiilor dintre școală și familie în țările Comunității Europene, bazat pe cercetări comparative, documentare și empirice enumeră patru motive pentru care școala și familia se străduiesc să stabilească legături între ele:

- părinții sunt juridic responsabili de educația copiilor lor;
- învățământul nu este decât o parte din educația copilului, iar o bună parte a educației se petrece în afara școlii;
- cercetările pun în evidență influența atitudinii parentale asupra rezultatelor școlare ale elevilor, în special asupra motivațiilor învățării, precum și faptul că unele comportamente ale părinților pot fi favorizate datorită dialogului cu școala;
- grupurile sociale implicate în instituția școlară (în special părinții și profesorii) au dreptul să influențeze gestiunea școlară.

În general, toată lumea apreciază efectele benefice ale unei participări foarte active a părinților la activitățile școlare. Numeroase cercetări la nivel de învățământ primar și chiar secundar au pus în evidență aspectul determinant al calității interacțiunii dintre familie și școală asupra educației copiilor.

Această recunoaștere a importanței părinților în favorizarea succesului școlar al tinerilor a determinat autoritățile educative să susțină necesitatea întăririi legăturilor dintre părinți și școală. De altfel, în contextul actual, aceste legături par a fi mai necesare ca niciodată. Într-adevăr, misiunea socială a școlii depășește tot mai mult simpla atingere a obiectivelor pedagogice ale curriculum-ului școlar având în vedere și faptul că mulți părinți sunt prea preocupați de problemele familiale, profesionale sau sociale pentru a putea urmări evoluția copiilor lor sau coerența dintre educația pe care copilul o primește în familie și cea școlară.

Atât părinții cât și cadrele didactice beneficiază de avantajele unei astfel de colaborări. Binefacerile sunt numeroase, începând cu o mai bună cunoaștere reciprocă și depășirea stereotipurilor, și continuând cu identificarea unor interese comune în beneficiul copiilor. În sfârșit,

colaborarea este benefică și pentru școală, părinții aducând deseori resurse suplimentare ce pot susține rolul educativ al școlii dar oferă și un cadru pentru o continuă reevaluare.

Școala eficientă realizează un parteneriat cu elevul, prin valorizarea și respectarea identității sale cu familia, prin recunoașterea importanței acesteia și atragerea în procesul didactic și cu toate resursele educative ale societății pe care le identifică și le folosește activ. Este nevoie a se dezvolta un nou concept care să întărească schimbarea în relațiile școală-familie. Acest concept este parteneriatul educațional.

Parteneriatul educațional este forma de comunicare, cooperare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educațional. Acesta presupune o unitate de cerințe, opțiuni, decizii și acțiuni educative între factorii educaționali și se realizează între instituțiile educației : familie, școală și comunitate ; între agenții educaționali : copil, părinți, profesori, specialiști în rezolvarea unor probleme educaționale ; între membrii ai comunității cu influență asupra creșterii, educării și dezvoltării copilului (medici, factori de decizie, reprezentanți ai bisericii, ai poliției) etc.

Părinții, copiii și comunitățile se influențează puternic unii pe alții. Mediul în care trăiesc părinții poate sprijini sau devia viețile lor, poate determina multe dintre valorile lor. De asemenea, părinții pot influența comunitatea și pot contribui la dezvoltarea valorilor comunității. Activitatea educativă ce se realizează în școală nu poate fi separată, izolată de alte influențe educative ce se exercită asupra copilului. Implicarea părinților joacă un rol important în cadrul intervenției școlare.

Uneori părinții uită că trebuie să facă front comun cu profesorii, deoarece și unii și alții nu doresc decât dezvoltarea armonioasă a elevului, educarea și îmbogățirea cunoștințelor acestuia. Se întâmplă totuși ca ceea ce consideră părinții a fi o măsură corectă pentru copilul lor într-o anumită situație, să nu fie tocmai ceea ce are nevoie copilul în acel moment. De aici apar conflictele, rupturile dintre membrii familiei, renunțarea la intervenții din partea părinților care sunt depășiți de situație . Între familie și școală trebuie să existe o permanentă colaborare care se poate realiza prin vizite reciproce , ședințe și lectorate cu părinții.

Un parteneriat familie – școală este relația cea mai profitabilă pentru toți cei ce participă la acest demers. Parteneriatul va fi eficient dacă fiecare parte va reține că același subiect este copilul nostru și școlarul nostru. Cadrele didactice află cum este fiecare copil, în ce mod ajunge mai repede la succes, ce îl interesează și-l pasionează, iar părinții vor cunoaște în ce momente să-l susțină pe școlar, în ce fel să-l motiveze și să-l ajute . Școala este instituția socială în care se realizează educația organizată a tinerei generații . Ea este factorul decisiv și pentru formarea unui om apt să contribuie la dezvoltarea societății, să ia parte activă la viața, să fie pregătit pentru muncă. Procesul de învățământ este cel care conferă școlii rolul decisiv în formarea omului. Menirea școlii nu este numai de a înzestra elevii cu un bagaj de cunoștințe cât mai mare, ci și de a stimula calitatea de om.

Parteneriatul educațional se aplică la nivelul tuturor acestor relații. Colaborarea dintre școală și familie presupune o comunicare efectivă și eficientă, o unitate de cerințe și o unitate de acțiune când este vorba de interesul copilului. Implicarea părinților în rezolvarea problemelor școlare și în sprijinirea procesului instructiv-educativ are o serie de motivații : părinții își cunosc copiii și doresc să îi descopere ca elevi, părinții au nevoie de informații referitoare la îndeplinirea rolului de elev de către copilul lor.

Colaborarea părinților cu școala se poate realiza prin: prezența la ședințe și lectorate; asistarea elevilor în efectuarea temelor; participarea la activități cultural- artistice și sportive; organizarea unor expoziții, serbări, excursii etc.

Spre a ajuta eficient pe copii, părinții trebuie să țină legătura cu școala, spre a se informa despre rezultatele muncii și despre comportarea lor la școală. Unele informații despre aceste situații le pot obține părinții prin consultarea carnetului de note al elevului sau din relatările despre activitatea lui la școală și modul cum a fost ea apreciată de profesori, dar mult mai utile sunt informațiile pe care le primesc părinții de la cadrele didactice.

Părinții elevilor dintr-o clasă formează rareori un grup omogen și nu dispun toți de aceleași mijloace pentru a se implica în mod activ în activitățile școlii. Cooperarea lor cu mediul școlar trebuie, deci, să ia forme diverse pentru a răspunde nevoilor și disponibilităților lor. Anumiți părinți sunt pregătiți să consacre mai mult timp și energie pentru participarea la activități. Unii dintre ei nu

sunt disponibili decât în mod punctual și pot să participe la un eveniment special (de exemplu să însoțească grupul de elevi cu ocazia vizitării unui muzeu). Alții dispun de suficient de mult timp liber, energie și cunoștințe pentru a putea aduce o contribuție mai importantă școlii. Unii pot veni în clasă pentru a susține o expunere pe o anumită temă (legată de locul lor de muncă, tradițiile lor culturale, anumite experiențe de viață specifice sau de modul cum își petrec timpul liber). Alții sunt pregătiți să se implice în animarea unor grupuri de întrajutorare de părinți, care abordează probleme particulare.

O serie de programe au încercat să promoveze o participare mai activă a părinților la activitățile școlii și au propus diferite forme de activități de colaborare. Anumite practici au drept obiectiv ameliorarea relațiilor dintre familie și școală: în cadrul acestor programe, părinții contribuie la elaborarea și realizarea unor activități care stimulează schimbul de informații și care favorizează relațiile interpersonale armonioase. Aceste activități pot lua diferite forme: vizite reciproce, un club al părinților în școală, comunicare scrisă, prânzuri sau cine comunitare, adunări informative.

În cadrul programelor vizând sprijinul școlar, părinții sunt invitați să se implice în conceperea și susținerea unor proiecte școlare. Poate fi vorba despre strângerea de fonduri, de asistență directă (zugerăvire, donație de haine, reparații etc.), de însoțirea elevilor cu ocazia excursiilor, de conferințe, despre predarea unei arte sau despre o activitate distractivă, despre organizarea de evenimente sociale sau culturale.

Anumite proiecte vizează educația părinților. Aceștia sunt invitați să participe la sesiuni de formare menite să-i ajute să-și dezvolte abilitățile parentale sau să-și îmbunătățească cunoștințele: ateliere de formare pe anumite teme, cursuri de formare continuă, acces la material de formare (cărți, casete video, broșuri). În sfârșit, în unele cazuri se pune accentul pe utilizarea comitetelor consultative în cadrul cărora părinții formează grupuri de consiliere care se pot interesa de diferite probleme care privesc școala, fie ele de ordin socio-cultural, financiar, administrativ sau pedagogic.

Părinții trebuie să vadă în școală un prieten, un colaborator, un om adevărat care-i poate ajuta prin atitudinea nepărtinitoare pe care trebuie să o afișăm. Asadar, e o sarcină a școlii să identifice situațiile problemă, din familiile copiilor, să dirijeze pe cât posibil strategiile educative în favoarea elevului și să conștientizeze că relația de colaborare școală-familie este determinantă în educarea copiilor.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

1. Bunesu Ghe., Alecu G. , Badea D. – Educația părinților . Strategii și programe, E.D.P., București, 1997;
2. Ecaterina Adina Vrasmas – Consilierea și educația părinților , Editura Aramis, 2002;
3. Mircea Agabrian-, „Școala, familie, comunitate” -Editura Institutul European, 2007

EDUCAȚIA MEDIA SI CETĂȚENIA DIGITALA ÎN ȘCOALĂ

p.î.p.Ciofalcă Mihaela Cristina
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Alexandria

Să contribuie la dezvoltarea atitudinii critice față de mass-media și să dezvolte competențe în domeniul cetățeniei digitale sunt obiectivele atelierelor pentru elevi și părinți realizate în cadrul proiectului Erasmus + KA229 „*Tinerii jurnaliști de astăzi - cetățeni digitali responsabili de mâine*”. Atelierele au fost pregătite de partenerii din acest proiect : Școala primară Sveti Petar Orehovec din Croația, Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” din Alexandria, OOU „Lazo Angelovski” din Skopie, OŠ „Dositej Obradović” din Cicevac, Serbia și IES MAESTRE DE CALATRAVA din Ciudad Real, Spania, în primul an de implementare al proiectului.

Punctul de plecare a fost proiectul internațional derulat de școala noastră anul trecut, proiectul *eTwinning* „*Tinerii și media*”, în cadrul căruia ni s-a confirmat opinia că o mare parte a elevilor noștri nu au o educație mass-media. Prin acest proiect am stabilit ce conținut on-line este accesat în cea mai mare parte de tineri și faptul că conținutul pe care îl urmăresc cel mai mult este de obicei orientat către stimularea consumismului. Am văzut că există o mulțime de stereotipuri în acel conținut, mai ales despre aspectele adecvate și atrăgătoare. Analizând conținutul pe care îl urmăresc elevii noștri, am observat că un număr mare de creatori de conținut media nu manifestă responsabilitate față de informațiile pe care le publică. Ei nu respectă standardele profesionale și etice, iar postările lor au frecvent mesaje jignitoare, discriminatorii și știri false. Toate acestea au constituit motivul pentru care am decis că este nevoie de introducerea unei alfabetizări media a elevilor noștri. Nu ne-am oprit doar la ateliere, ci am realizat și ziare digitale în școala noastră. Prin realizarea ziarului digital „**Media Gener@tion**”, cu ediții lunare, elevii noștri își dezvoltă competențele media și, de asemenea, o atitudine critică față de mass-media actuală, fiind autori ai propriilor articole ale ziarului. În acest fel, încercăm să-i pregătim pentru rolul de cetățean digital activ în societatea sec.XXI.

De aceea, atelierele din proiectul nostru sunt destinate profesorilor care doresc să dezvolte educația media a elevilor și să-și consolideze responsabilitatea pentru cetățenia digitală. De asemenea, deoarece partenerii acestui proiect au fost de acord să împărtășească părinților unele dintre ideile noastre, am pregătit două ateliere pentru aceștia. Pentru părinții elevilor din ciclul primar, am pregătit atelierul „*Conținut media pozitiv și negativ*”, iar pentru părinții elevilor de gimnaziu, un atelier sub titlul „*Parenting pentru generația nativilor digitali*”.

Atuul acestor ateliere este faptul că nu necesită pregătiri suplimentare din partea profesorilor. Astfel, fiecare atelier include prezentarea conținutului și, de asemenea, lucrul pe grupe cu cerințe precis definite. Atelierele sunt realizabile în 40 de minute și sunt pregătite elevilor de gimnaziu, iar două sunt destinate elevilor de ciclu primar.

Atelierele incluse în această carte electronică sunt așezate în ordinea alfabetică a țărilor partenere care le-au realizat. Astfel:

Croația

DREPTURILE DE AUTOR

FII EDITOR!

TITLURILE INFORMATIVE

CONȚINUTUL POZITIV ȘI NEGATIV ÎN MEDIA: Influența și oportunitățile mass-media pentru părinți (atelier pentru părinți)

Republica Macedonia de Nord

MESAJE MEDIA

CONFIDENȚIALITATEA ONLINE

EDUCAȚIE PARENTALĂ PENTRU GENERAȚIA DIGITALĂ (atelier pentru părinți)

România

AUDIOVISUALUL: PUBLICITATE / RECLAMA / ȘTIRI

PUTEREA IMAGINII: rolul imaginii în conținutul media (atelier pentru elevi din clasele primare)

INSTRUMENTE DE MANIPULARE ÎN MASS-MEDIA

Serbia

CUM SĂ DEVII PREZENTATOR TV (atelier pentru elevi din clasele primare)

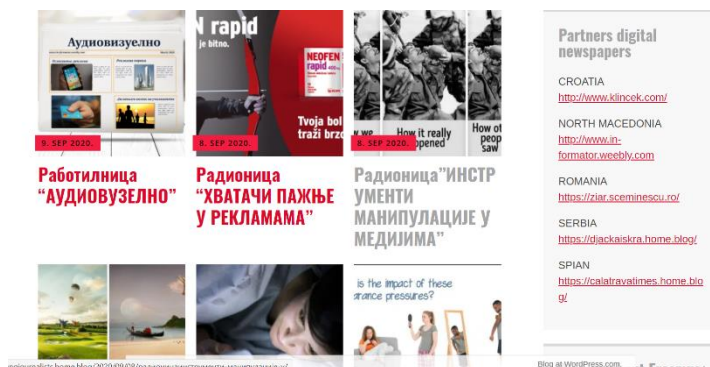
LUPTA ÎMPOTRIVA ȘTIRILOR FALSE

ABC-UL FORMĂRII ÎN MEDIA

Spania

DRAMA DIGITALĂ: Și rezolvarea conflictelor

CETĂȚENIE DIGITALĂ

Toate activitățile realizate până acum în cadrul proiectului de parteneriat le găsiți pe siteul proiectului <https://youngjournalists.home.blog/category/outputs/e-books/>.

LES ACTIVITÉS LUDIQUES EN CLASSE DE FLE

Prof.Cristea Narcisa
Scoala Gimnaziala Mihai Eminescu Alexandria

Les activités ludiques sont considérées comme un moyen d'apprentissage très efficace. Elles représentent un ensemble d'avantages pour le processus d'apprentissage d'une langue étrangère. Les activités ludiques font partie des moyens pédagogiques qui servent à faciliter l'apprentissage du FLE, à motiver les apprenants. La majorité des enseignants de nos jours ne donnent pas importance aux jeux éducatifs qui peuvent être un moyen de motivation pour aimer cette langue étrangère. L'enseignant doit créer un climat favorable pour provoquer une interaction est surtout maintenir une communication en classe en se basant sur la motivation de ses apprenants. Donner envie d'apprendre fait partie des missions de l'enseignant. Un enseignement doit avoir des méthodes et un enseignant doit choisir des options qui vont déterminer ce qu'il enseigne. L'utilisation du jeu est une nécessité dans une classe d'une langue étrangère. Cette dernière inclut dans son acte didactique une pédagogie d'enseignement/ apprentissage qui emploie le jeu comme moyen, pour bénéficier de l'envie inévitable de l'enfant à jouer. D'une manière pédagogiquement étudiée et en tant qu'activité sérieuse sous une forme ludique, l'enseignant de la langue étrangère et précisément la langue française va installer chez ses apprenants une compétence langagière par le billet du «jeu».

Le terme « ludique » renvoie dans le dictionnaire de langue au terme « jeu ». Pour répondre à cette interrogation, on s'est penché vers la didactique. Le dictionnaire didactique de français, définit l'activité ludique comme « une activité d'apprentissage dite ludique, est guidé par des règles de jeu et pratiquée par le plaisir quelle procure [...] ». Brigitte Cord- Mannoury conçoit les activités ludiques

« comme des activités qui relèvent du jeu c'est-à-dire qui sont organisées par un système de règles définissant un succès ou un échec, un gain ou une perte ». On peut dire que les jeux et les activités ludiques désignent les activités de plaisir soumis à des règles conventionnelles comportant un gagnant et un perdant. L'approche ludique est une approche organisée dans un cadre du projet d'éducation au développement des connaissances et des habilités des apprenants en matière qui l'étude. Cette approche pédagogique permet à l'enseignant de retrouver une situation idéale de l'apprentissage, parce que, en un moment d'une situation d'apprentissage, l'enseignant trouve des difficultés pour faire comprendre à ces apprenants des connaissances un peu complexée, dans cette situation, le recours aux jeux lui permet d'aboutir à l'objectif qui est la compréhension. Les jeux linguistiques englobent les jeux grammaticaux, morphologiques, lexicaux, des activités langagières qui se boivent sur les multiples composantes de la langue.

L'apprenant met en œuvre toutes ses connaissances linguistiques ce qui reproduit un apprentissage de la langue et non une recherche de plaisir et de détente. L'enseignant devrait choisir le contenu des activités selon les besoins et niveaux de ses apprenants. En règle générale, les jeux et les activités communicatives destinés à la classe de langue comportent au moins trois types d'informations à l'intention de l'enseignant :

- les objectifs linguistiques ou pragmatiques de l'activité ;
- le matériel : supports textuels, audio, visuels, consignes, etc. ;
- les actions : préparation, déroulement et éventuellement variantes.

La première condition inhérente à toute activité orale est, de toute évidence, qu'elle soit motivante et de surcroît obtienne l'adhésion non seulement des participants impliqués mais également de ceux qui le sont moins dans le cas de groupes à effectifs importants. Elle doit donc à la fois intéresser et mobiliser. Mais on rappelle également que les mécanismes ludiques ne doivent en aucun cas entraver la procéduralisation des connaissances en raison d'un coût attentionnel excessif et de la nature autotélique du jeu. Pour ce faire, il est souhaitable de choisir des activités bâties sur des ressorts ludiques simples qui entraînent la parole de façon immédiate en évitant les facteurs inhibiteurs. Toutefois, elle ne propose ni objectifs, ni activité métalinguistique, ni gestion des feedbacks. En règle générale, les processus attentionnels et de contrôle (*monitor*) de l'apprenant de langues sont sollicités par des opérations de bas niveau (accès au lexique, syntaxe, phonologie, etc.), alors que les dimensions référentielle, pragmatique et conversationnelle propres aux activités communicatives qui convoquent le *mimicry* (jeux de rôle, improvisation, dramatisation, etc.) sollicitent davantage des opérations de haut niveau. Il est maintenant admis que dans l'activité mentale complexe comme le langage, il existe une interaction importante entre des opérations de haut niveau et celles de bas niveau. On sait également que les ressources cognitives sont limitées et que, suivant la tâche à accomplir et le niveau de maîtrise linguistique de l'apprenant, le coût d'une telle activité peut être élevé, d'où l'absolue nécessité d'automatiser ces opérations pour optimiser la réalisation de la tâche. Si on pense aux avantages des activités ludiques en classe de FLE, il suffit dans un premier temps de penser au fait que l'introduction des jeux dans le processus d'apprentissage du français respecte la perspective de l'apprentissage de la langue par l'exécution des tâches comme le préconise le Cadre Européen Commun de Référence (CECR). Celui-ci accorde toute son importance à l'utilisation ludique, esthétique et poétique de la langue dans une démarche résolument actionnelle. Un autre avantage des jeux dans l'enseignement du FLE est directement lié à leur majeure fonction: ils offrent un champ d'expérience, donnent la possibilité d'expérimenter dans des situations nouvelles, et le grand avantage consiste dans le fait que les productions linguistiques sont authentiques et non pas artificielles. Dans le même contexte, comme l'échange se fait au sein d'un petit groupe, le risque d'inhibition à l'expression est plus réduit, l'apprenant éprouve un sentiment de liberté d'expression et il connaît de cette façon le succès. Si on veut utiliser des activités ludiques en classe de FLE, le rôle de l'enseignant est majeur. Il doit présenter de façon claire et précise la consigne, il doit apporter des informations supplémentaires pour que les tâches soient bien comprises par les apprenants. Au niveau de la tâche qu'on leur donne, celle-ci doit créer un manque d'information qu'ils ont envie de combler et finalement les participants doivent disposer des moyens linguistiques nécessaires pour mener à bien la tâche. L'un des points moins forts, ou bien des

inconvenienți de l'utilisation des jeux en classe de FLE est dû aux limites du côté des ressources qu'a cette pratique didactique. Préparer et ensuite mettre en oeuvre une leçon à des activités ludiques demande un certain nombre de ressources matériels et humaines de la part de l'établissement scolaire et de l'enseignant en même temps. Bonne partie des professeurs enseignant le FLE et non seulement, ont une attitude de retenue à l'égard de l'exploitation, de l'implication des jeux en classe. Ils perçoivent les activités ludiques comme un domaine souvent intouchable et surtout prétentieux.

En classe de FLE, j'ai organisé l'activité ludique « *Nos rêves vont devenir réalité* », un atelier où les élèves vont exprimer leurs rêves en 4 langues étrangères : le français, l'anglais, l'italien et l'espagnol ce qu'ils veulent devenir à l'avenir, leurs souhaits, leurs rêves. Ils ont été habillés d'une manière correspondante, ils se comportaient et jouaient des rôles tout en parlant et interprétant les rôles de leurs rêves. (Il y a en a quelques photos de cette activité).

Bibliographie:

1. GIOSU, Constantin, « Activitățile ludice la ora de limba franceză » in Competență, profesionalism și dimensiune europeană prin integrarea TIC în actul educațional, Botoșani, 2013.
2. LE ROY, Hans, « Les jeux en classe de langues », 1996.

SĂRBĂTOAREA CRĂCIUNULUI ÎN TELEORMAN

Prof. DOROBĂȚ LOREDANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2, ZIMNICEA

Sărbătorile de iarnă la români încep imediat ce s-a intrat în postul Crăciunului, moment în care fiecare persoană ar trebui să se pregătească sufletește pentru una dintre cele mai mari sărbători. Folcloriștii consideră că sărbătorile de iarnă încep de la Sf. Andrei (30 Nov.) și țin până la Sf. Ion (7 ian). Este o îmbinare de tradiții, obiceiuri și datini - unele venite din perioada precreștină - cu sărbători religioase creștine. Aceste sărbători dau un farmec aparte anotimpului friguros, impregnându-l cu bucurie, veselie, dar și cu mister și trăiri spirituale.

Ca și în întreaga țară, locuitorii din județul Teleorman au obiceiuri legate de anumite zile ale anului, păstrate prin tradiție de la strămoșii noștri și în care palpita înțelepciunea poporului român.

Dintre obiceiurile calendaristice cele mai răspândite și mai spectaculoase, cu originea în credințe și mituri străvechi, sunt de bună seamă ciclurile legate de sărbătoarea Nașterii lui Iisus și schimbarea anului. În folclorul românesc Colindatul de Crăciun este cel mai important ciclu sărbătoresc popular tradițional, cel mai bogat și colorat prilej de manifestări folclorice.

Deprinderea de a colinda, de a saluta cu mare bucurie Nașterea Domnului, de a-L întâmpina cu urări, daruri, petreceri, cântece și jocuri este străveche. Colindatul deschide amplul ciclu al sărbătorilor de iarnă. Repertoriul tradițional al obiceiurilor românești desfășurate cu ocazia Anului Nou, dar și a Crăciunului cuprinde: colinde de copii, colinde de ceată (colindele propriu-zise), cântecele de stea, plugușorul, sorcova, dansuri etc.

Iarna începe cu sărbătoarea, atât de dorită de copii, a Sfântului Nicolae, care le aduce dulciuri și jucării. Un obicei foarte cunoscut este împodobirea pomului de Crăciun, a bradului (6 decembrie – Moș Nicolae). Bradul care este veșnic verde simbolizează viața, făcându-se astfel analogie cu viața care intră în lume o dată cu Nașterea Fiului lui Dumnezeu. Datina împodobirii bradului de Crăciun pare a fi de obârșie germană, așa cum este și cântecul "O, brad frumos!". Împodobirea bradului și

așteptarea de către copii a "Moșului", numit, în sud-estul Europei, Crăciun, care vine cu daruri multe, este un obicei occidental care a pătruns de la oraș la sat, începând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Un alt obicei foarte cunoscut este „tăierea porcului”. Porcul se taie de Ignat. Ignatul este divinitatea solară care a preluat numele și data de celebrare a Sf. Ignatie Teofanul (20 decembrie) din calendarul ortodox, sinonim cu Ignatul Porcilor - în zorii zilei de Ignat se taie porcul de Crăciun. Animalul sacrificat în această zi este substituit al zeului care moare și renaște, împreună cu timpul, la solstițiul de iarnă. Imediat după sacrificare, gospodarul face —pomana porcului: oferă celor care l-au ajutat la tăiat (uneori și vecinilor) șorici, carne proaspăt prajită și un pahar de vin (sau țiucă fiartă). În puținele zile rămase până la Crăciun, gospodinele fac piftie (răcitură), sarmale, cozonaci cu nucă, mac și rahat (sau brânză și stafide), plăcintă și prăjituri diverse. În același timp, începe curățenia în casă și în curte, împodobirea locuinței și pregătirea hainelor pentru Sărbători. Odată finalizate toate pregătirile, gospodinele pun din fiecare fel de mâncare câte ceva într-un coș de nuielă și o sticlă cu vin și duc acest coș la biserică, în seara de Ajun, pentru sfințire

Ziua de 23 decembrie este cunoscută în calendarul popular sub denumirea de preziua Ajunului sau ajunul Ajunului. De altfel, preziua Ajunului este cunoscută în popor și ca ziua în care încep obiceiurile și tradițiile de Crăciun. Bătrânii din unele localități mai cred că în Ajunul Crăciunului, la miezul nopții, se deschid porțile Raiului pentru cei care mor în această perioadă. În lumea satului teleormănean există credința că, dacă mănânci un măr în ziua de Crăciun, vei fi sănătos pe tot parcursul noului an. Ca să fii ferit de farmece, este bine să așezi în cele patru colțuri ale mesei de Crăciun, sub fața de masă, căței de usturoi și boabe de mei.

Lumea satelor ne-a oferit întotdeauna un exemplu de tradiție și zestre spirituală. Acolo totul are altă valoare, sărbătoarea Crăciunului este respectată cu sfințenie de fiecare în parte, iar tinerii, cu mic, cu mare, au datoria de a colinda pe la casele oamenilor, pentru a le ura de bine și sănătate, cea mai importantă sărbătoare a iernii, Nașterea Domnului sau Crăciunul, aducând cu ea un obicei extraordinar de frumos și solemn – colindul.

Aceste cântece deosebite, **colindele**, au menirea de a anunța Nașterea Mântuitorului, iar colindătorii reprezintă chipul îngerilor care au vestit **Nașterea Domnului**. Începând din **Ajunul Crăciunului** și până aproape de **Bobotează**, ulițele satelor răsună de glasul colindătorilor, îmbracați în costume tradiționale, specifice fiecărei regiuni a țării.

Mai multe datini și obiceiuri prilejuite de sărbătorirea Crăciunului se mai întâlnesc în unele localități rurale din județul Teleorman, zona de sud a țării având un folclor bogat și variat. Există sate unde colindele care preced ziua de Crăciun au o formă deosebită ca repertoriu și desfășurare.

Cetele de colindători tineri, dar și maturi, cunosc texte care se adresează fiecărui component al gospodăriei unde ajung în cursul serii: bărbat, femeie, fată sau băiat. În afară celor care cântă, din grup face parte "Măgarul", adică cel ce poartă o desagă pentru colaci, covrigi, mere, nuci și alte daruri, inclusiv vinul de buturugă.

Dintre obiceiurile de iarnă, la Pietroșani, de exemplu, se practică "Steaua", băieții ce o poartă fiind numiți crai. "Barza", "Cicea" sau "Capra" sunt manifestări spectaculoase, cu personaje bufice ce interpretează diferite roluri, întâlnite la Bragadiru, Buzescu, Năsturelu, Mavrodin, Nanov, Plosca sau Beiu.

De la Crăciun și până la Bobotează copiii umblă cu *steaua*, un obicei vechi ce se întâlnește la toate popoarele creștine. Steaua este reprezentată fizic printr-o stea, pe schelet de lemn. Aceasta are 4-5-6-8 colțuri, iar între colțuri stau întinse lanțuri de hartie colorată. În centrul stelei stă o icoană de hârtie cu Nașterea Domnului, Fecioara cu Pruncul sau numai Iisus. Uneori de stea se atașează un clopoțel. Steaua este purtată de un copil, în spatele ei fiind o lanternă aprinsă, vestind astfel nașterea Domnului. Acest obicei vrea să amintească steaua care a vestit nașterea lui Iisus și i-a călăuzit pe cei trei magi.

Capra este de asemenea un obicei străvechi. Acest obicei ține, de regulă, de la Crăciun până la Anul Nou. Măștile care evocă la Vicleim personaje biblice sunt înlocuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta: cerb în Hunedoara, capră sau turcă în Moldova și Ardeal, borita (de la bour) în Transilvania de sud. În Muntenia și Oltenia, capra e denumită

„brezaia“ (din cauza înfățișării pestrițe a măștii) și obiceiul se practică mai ales de Anul Nou. Este costumată și jucată de un flăcău. Acesta ascuns sub un cojoc sau un cearșaf, ritmează jocul, acționând botul de lemn clămpănitor. Jocul caprei este însoțit de diverse instrumente și de alte personaje travestite care cântă, scandează numele caprei.

Irodul se practică în diverse sate din județ. Irozii sunt costumați specific, cu șepci (chipie din carton), peste îmbrăcăminte sunt puse foarte multe panglicuțe din hârtie frumos colorată. Cu mici diferențe de la o zonă la alta această veritabilă scenetă de teatru are șapte personaje: Irod, Soldatul, Preotul, Ciobanul și cei trei crai - Gașpar, Melchior și Baltazar. Personajele sunt întruchipate de tineri costumați special pentru a reda cât mai exact realitatea. Sceneta jucată de colindători redă momentul în care cei trei Crai de la Răsărit ajung în Palestina pentru a-l cinsti pe pruncul Isus cu aur, smirnă și tămâie. Colindul are și o parte în care Irod și cei trei Crai se duelează cu săbiile, fiecare susținându-și poziția în legătură cu adevăratul împărat. Sunt despărțiți de personajul care îl interpretează pe cioban. În final, colindătorii cântă împreună și urează sărbători fericite gazdei. Sunt recompensați, de obicei, cu o sumă de bani. Tinerii merg cu Irozii toată noaptea dintre Ajun și Crăciun și parcurg distanțe destul de mari pentru a colinda cât mai multe case.

În zona Zimnicea, în seara de 23 spre 24 decembrie este obiceiul „Bobârnacilor”. Grupuri de tineri se strâng la un tânăr acasă și petrec toată noaptea, iar dimineața devreme pleacă cu colindul, cântând „Foaie verde portocală”, vestind Ajunul Crăciunului:

Foaie verde portocală
Noi suntem copii de școală
Și-am venit să colindăm,
Pe la case să urăm:
Bună dimineața la Moș Ajun!

Și-am venit și noi odată
La un an cu sănătate.
Și la anul când venim,
Sănătoți să vă găsim!
Buna dimineaaaatțaaaa la Moș Ajun!

Un obicei, întâlnit mai rar, este „*vasâlca*”:

„Ce-mi-n cer și pe pământ,
Îmi este o dalbă mănăstire.
Cine șade-n ușa ei?
Șade bătrânul Crăciun
Lângă bătrânul Crăciun
Șade Maica Precesta
Cu busuiocu-n dreapta
Și judecă pe Lina.
Și voleo Vasâlco,
Ce-ai mâncat și ce-ai băut
De ești groasă și frumoasă,
Și la ochi cam drăgăstoasă?
Jar și ghindă mi-am păscut,
Și-n vale am coborât,
Apă rece mi-am băut.
Românii cum mă văzură,
Săriră mă doborâra,
Românii cu securile
Țiganii cu baroasele.
După ce mă doborâra
Și frumos că mă-mpărțiră.

Luară românii slănina,
Și țiganii căpățâna.
Văzură că se-nșelără
Ei frumos mă-nzorzonară,
Cu cercei, cu ghiocei,
Cu salbă de nouă lei,
Și au plecat din casă-n casă,
La boieri ca dumneavoastră,
Care cu-n franc, care cu doi,
Să ne cinstiți și pe noi.
La anul și la mulți ani.”

Județul Teleorman reprezintă o zonă bogată în tradiții și obiceiuri de Crăciun și de Anul Nou. Din păcate astăzi, tinerii ocupați fiind de problemele cotidiene, uită să se mai bucure de aceste obiceiuri moștenite din străbuni, și astfel ele sunt amenințate cu dispariția.

BIBLIOGRAFIE:

1. CRISTEA, STAN V., 2002, *Introducere în istoria culturală a județului Teleorman*, Editura „Roccris”, Alexandria
2. CRISTEA, STAN V., 1998, *Monografia județului Teleorman*, Editura Teleormanul Liber, Alexandria
3. POP, MIHAI, *Obiceiuri tradiționale românești*, Editura Univers, București, 1999

IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN VIAȚA ȘCOLII, CONDIȚIE A SUCCESULUI ȘCOLAR AL ELEVILOR

**Prof. Ilie Eugenia,
Liceul Tehnologic Drăgănești Vlasca**

Părinții sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea acestuia în mediul familial. Părinților le revine rolul esențial în creșterea copiilor, asigurându-le nu numai existența materială, cât și un climat familial afectiv și moral. Împreună cu părinții, școala își are rolul ei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului.

Sunt situații în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare (hrană, îmbrăcăminte, locuință, cheltuieli zilnice, etc), ignorând importanța unei comunicări afective.

Evoluția relației familie-școală

- Etapa școlii autosuficiente: școala este considerată o instituție închisă, care nu influențează mediul familial și nu se lasă influențată de el;
- Etapa de incertitudine profesională: profesorii încep să recunoască influența factorilor familiali asupra rezultatelor școlare, dar părinții continuă să creadă că școala este autosuficientă; acuzarea familiei pentru proastele rezultate școlare;
- Etapa de dezvoltare a încrederii mutuale: părinții și profesorii descoperă împreună încrederea unora față de alții; relația cu familiile este din ce în ce mai încurajată de școală; consiliul școlar include reprezentanți ai (asociațiilor) părinților, cu rol decizional în toate problemele educaționale; organizațiile de părinți sunt acceptate și încurajate în activitatea școlară.

Colaborarea școală-părinți -Context social

Implicarea familiei este o parte importantă pentru calitatea educației, pentru un mediu sigur de învățare și de achiziții ale elevilor.

- ☐ Toți părinții doresc cea mai bună educație pentru copiii lor.
- ☐ Majoritatea părinților vor să se implice mai mult în educația copiilor lor , dar mulți nu știu cum să procedeze.
- ☐ Majoritatea cadrelor didactice simt că implicarea părinților este o parte vitală a succeselor, dar mulți nu știu cum să-i implice pe aceștia.

Implicarea părinților în viața școlii este un drept și o responsabilitate fundamentală.

Implicarea părinților în educația copiilor lor reprezintă un drept recunoscut, atât la nivel național cât și internațional.

Părinții nu au doar dreptul de a participa în mod autonom și responsabil la viața școlii în care învață copiii lor, ci au chiar datoria de a o face, după propriile posibilități și competențe.

Dreptul de participare implică obligații juridice din partea instituțiilor școlare, astfel încât dacă nu le permit părinților să și-l exercite, acestea încalcă un drept fundamental, recunoscut de către majoritatea constituțiilor naționale.

Legătura permanentă și organizată care ar trebui să existe între familie și școală rămâne nesatisfăcătoare și se rezumă în general la contacte sporadice între părinți și diriginți.

De multe ori, părinții nu cunosc cu exactitate situația școlară a copiilor lor, îndeplinind rolul de „spectatori indiferenți” la evoluția nesatisfăcătoare a propriilor lor copii.

Orice sistem de educație, oricât ar fi el de bine întocmit, rămâne neputincios dacă se izbește de indiferența sau opoziția părinților.

Autoritatea părinților și a școlii reprezintă o garanție împotriva a numeroase plăgi sociale care ar putea afecta educația și sănătatea copiilor: stresul, delicvența juvenilă, insuccesele școlare.

Sociologii au dezbătut îndelung tiparul comportamental al părinților. Au observat diferențele existente. Fiecare are o particularitate specifică care își pune amprenta în mod unic asupra copilului său .

Calitatea învățării decurge din activitatea în comun, în mod real și coordonat, a tuturor agenților care formează comunitatea educativă. Anumite probleme apar în momentul în care unii dintre acești actori nu se implică suficient. De aceea, este important ca părinții să cunoască toate mecanismele și măsurile adoptate la nivelul procesului instructiv-educativ, pentru a face efectivă participarea familiilor la educația copiilor lor.

Implicarea părinților în calitate de parteneri în educarea copiilor, alături de școală

Comunicarea constantă, continuă cu părinții, pe parcursul anului școlar, pe teme ca: regulile clasei, așteptările, scopurile îi implică pe aceștia în procesul educațional.

Părinții sunt informați la ședințele lunare sau în scris în legătură cu acele concepte care sunt de predat, ce trebuie aprofundat, consolidat acasă, tipurile de acțiuni la care pot colabora părinții în perioada următoare.

Comunicarea dintre părinți și cadre didactice vizează, dar nu se limitează la situația școlară, politica școlii în ceea ce privește elevii, proceduri, activități comunitare, opțiuni educaționale, modalități în care familia poate ajuta școala...

O modalitate modernă de comunicare, ce poate veni în ajutorul părinților foarte ocupați, poate fi comunicarea prin intermediul e-mail-ului .

Conform unui studiu pe tema comunicării dintre familie și școală, s-a constatat că este bine ca părinții să fie înștiințați și când copilul are o performanță notabilă. Astfel, familia are oportunitatea de a privi mai încrezătoare informațiile despre școlar și, în urma unei astfel de abordări, este mai receptivă la sugestiile cadrelor didactice.

„Părinții trebuie să se implice ca profesori, elevi, susținători și avocați ai copiilor lor.” (Bonnie McReynolds)

Obstacole în calea relației școală- familie

- ☐ Reproșurile aduse părinților:
- ☐ apatia (nu vin la reuniuni anunțate);
- ☐ lipsa de responsabilitate (așteaptă inițiativa profesorilor);
- ☐ timiditate (lipsa de încredere în sine);
- ☐ participare cu ingerințe (critică cu impertinență școala);
- ☐ preocupări excesive (exclusive) pentru randamentul școlar (notele copilului);
- ☐ rolul parental rău definit (nu înțeleg corect funcțiile și rolurile în educația copilului);
- ☐ contacte limitate cu școala (numai în situații excepționale, de criză în comportarea copilului);
- ☐ conservatorism (reacții negative la idei noi)
- ☐ Reproșurile aduse profesorilor :
- ☐ dificultăți în a stabili relația cu adulții (tratează părinții ca pe copii și nu ca parteneri în educația copilului, decizând autoritar la reuniunile cu părinții);
- ☐ definirea imprecisă a rolului de profesor (oscilează între autonomia tradițională și perspectivele noi ale parteneriatului);
- ☐ lipsa pregătirii acestora privind relația școală-familie.

BIBLIOGRAFIE:

- Cerghit, I; Vlăsceanu, L. – Curs de pedagogie; Tipografia Univ. București, 1988;
- Iucu, R. – Instruirea școlară; Ed. Polirom, Iași, 2002;
- Manolescu, M. – Curriculum pentru învățământul primar și preșcolar. Teorie și practică. Ed. Credis a Univ. București, 2004;
- Păun, E; Potolea, D. – Pedagogie. Fundamentări teoretice și demersuri aplicative. Ed. Polirom, Iași, 2002;
- www.didactic.ro

CULTURA ECOLOGICĂ A PERSONALITĂȚII UMANE

Prof. Martin Stefania

Scoala Gimnazială “Mihai Eminescu”, Alexandria

Cultura ecologică, presupune cunoașterea profundă a legalităților dezvoltării naturii și societății, a interdependenței omului cu mediul înconjurător, constientizarea necesității de a ocroti natura, a prognoza fenomenele ce au loc în natură, a folosi cât mai rațional și eficient resursele naturale.

Într-un mod sintetic, conștiința ecologică poate fi definită ca o formă a conștiinței sociale, care constă în reflectarea corelației dintre societate și natură, a acțiunilor omului asupra naturii și consecințele acestor acțiuni, precum și în fundamentarea căilor și mijloacelor de protecție a Naturii, a mediului.

Conștiința ecologică cuprinde două componente distincte, și anume: una cu caracter practic și cealaltă cu caracter științific-teoretic. Conștiința ecologică cu caracter ăaractic se formează spontan, ca rezultat al activității practice a oamenilor. Ea reprezintă forma primară de percepere de către om a locului și rolului său în raport cu mediul înconjurător. “Conștiința ecologică științific-teoretică, reprezintă un sistem de idei, concepții și teorii cu privire la formele de interacțiune dintre societate și natură, care au fost supuse elaborării creatoare și sistematizării raționale. Aceste idei și teorii largesc și aprofundează baza spirituală a concepției ecologice, care reflectă caracterul și scopul activității ecologice”.

Între conștiința ecologică și cultura ecologică există o relație intimă, indisolubilă, de interdependență. Cultura ecologică reprezintă fundamentul conștiinței ecologice a individului. Este incontestabil faptul că, într-o societate modernă unde, unde valorile culturii sunt larg răspândite, difuzate și însușite de către populație, vom întâlni și o conștiință ecologică elevată.

Regretatul Prof. Univ. dr. doc., Alexandru Tănase cel mai prolific și competent filozof al Culturii naționale din perioada postbelică, sublinia argumentat faptul că, cultura constituie “un mod de viață în care valorile își realizează funcția lor moral-formativă, deducând reguli și imperative ale existenței și activității”.

La rândul său, R. Linton afirma că, membrilor oricărei societăți, cultura le oferă un ghid indisolubil în toate împrejurările vieții, pe baza unor modele culturale, ce au obținut aprobarea socială și permit influențarea membrilor societății, care aderă la ele.

De aceea, considerăm că modelele cultural-ecologice sunt, în fapt, normele ecologice capabile, susceptibile a apăra și conserva natura, mediul înconjurător, respectiv atitudinea față de agresiunile împotriva naturii, modul de protecție a acestora, de promovare a unor măsuri, prevenție,

profilactice, și, totodată, terapeutice, curative atunci când degradarea mediului, respective a aerului, pădurilor, solului, subsolului, deja s-a produs.

Formarea și dezvoltarea culturii ecologice, se poate realiza cu succes numai într-o societate ecologică, care are ca obiectiv sau scop final optimizarea și armonizarea interacțiunilor dintre societate, om și natură.

În condițiile societății contemporane, când asistăm la dizarmonia dintre societate și natură, se impune, cu imperiozitate formarea unei conștiințe ecologice, a unei atitudini înțelepte și rationale față de condițiile naturale ale vieții și față de activitatea creatoare, responsabilă atât față de destinele societății cât și ale naturii, ale mediului ambient. Stabilirea unor relații optime între societate și natură este o cerință primordială, de soluționarea căreia depinde nu numai prezentul, ci și viitorul, al națiunii.

Formarea culturii ecologice se bazează, în viziunea cercetătoarei Eugenia Fonari, de la Chișinău, pe următoarele elemente:

- Pe cunoașterea legilor naturii și societății, pe acțiunea științific-fundamentată a omului asupra mediului înconjurător;
- Pe respectarea Conștiinței, a dreptului fiecărui om la mediul înconjurător neprimejdios din punct de vedere ecologic pentru viață sănătată, precum și la produse alimentare și obiecte de uz casnic inofensive;
- Pe protecția mediului înconjurător, conservarea și ocrotirea monumentelor istorice; aceasta reprezintă, în concepția autoarei, o obligație sacră și fundamentală a fiecărui cetățean;
- Pe asigurarea materială a ocrotirii naturii, pe baza unui Program național judicios, susținut, în primul rând, din fondurile bugetului public național și diverse donații private;
- Pe desfășurarea unei informări sistematice și operative a populației, întreprinderilor, organizațiilor nonguvernamentale, umanitare, privind starea mediului, prognozarea eventualelor crize, accidente și catastrofe ecologice (aici, autoarea pune accent pe necesitatea activităților preventive și protecționiste, care trebuie să prevaleze, în raport cu strategiile așa-zise curative ale mediului).
- Pe realizarea obiectivelor educaționale: implantarea responsabilității și respectului față de mediul ambiant, formarea conștiinței ecologice la tânăra generație, în toate instituțiile de învățământ, inclusiv cel universitar;
- Pe crearea unui sistem judicios de instruire și educație ecologică a populației, conștientizarea problemelor majore ecologice și antrenarea demosului, în acțiuni concrete de ocrotire a naturii/

Autoarea consideră, pe bună dreptate, că, formarea culturii ecologice a omului contemporan ar fi imposibilă fără o reflecție filosofică și o înțelegere a esenței și importanței Științelor ecologice.

Nicolae Berdeaev, în lucrarea “Destinul omului în lumea actuală”, face următoarele considerațiuni, demne de reflectat asupra lor: “La început, mașina fusese chemată să elibereze omul de natura și să-i ușureze truda, dar ea n-a făcut, la urma urmei, decât să-l supună la o nouă sclavie și să-și supună la o nouă sclavie și să-l la o nouă sclavie și să-l despoaie de ultimele sale bunuri, transformându-l în șomer”.

În realitate, mașinismul ca și cibernetizarea au fost în mod predominant benefice pentru om. Viața a demonstrat că omul este capabil să se protejeze și să-și creeze destinul său, chiar în condițiile Revoluției Științifice și Tehnice. În această privință, Ficher consemna : “Omul va continua să se dezvolte. El va dori, totdeauna, să fie mai mult decât ceea ce poate să fie, se va revolta totdeauna împotriva limitelor naturii sale, se va strădui, totdeauna, să se depășească, și va aspira tot timpul la nemurire împotriva limitelor naturii sale, se va strădui, totdeauna, să se depășească, și va aspira tot timpul la nemurire”. Pe marginea acestor aserțiuni, putem adăuga că, destinul, atât al naturii, cât și al umanității depinde de societatea propriu-zisă, de conștiința și rațiunea ei.

Educația ecologică are o serie de funcții informative și formative, cum ar fi cele privind transmiterea cunoștințelor științifice în scopul asigurării unor atitudini individuale și colective bazate pe motivații, pe concepții și teorii, opinii menite să modifice comportamentul ecologic precar, deficitar și chiar reprobabil, favorizând, în același timp, hotărâri și acțiuni, care, să determine, în perspectivă, o conduită ecologică optimă, responsabilă cel puțin a majorității membrilor societății.

În cadrul educației ecologice, ca și a celei generale, clementele formative, comportamentele ocupă o pondere prevalentă, deoarece, după cum se subliniază și-n Concluziile Simpoziomului de la Montreal, consacrat educației adulților, “educația nu constă în a învăța pe cineva ce anume trebuie să gândească, ci a-i forma modul în care trebuie să învețe a gândi”.

Deci, educația ecologică are, prin excelență, un scop formative de pregătire a individului pentru a luat hotărâri comportamentale corecte, privind protecția mediului, pentru a decide în cunoștință de cauză și din proprie inițiativă, în multitudinea problemelor ecologice cu care se poate întâlni zilnic.

Uneori pot apărea conflicte între modelul comportamental ecologic, theoretic, pe de o parte, și cel real, concret, practicat de oameni. Cel mai elocvent exemplu este obiceiul fumatului, care constituie, în fața unor oameni, un model eronat ca specific al vieții modern, dar, pe care mulți îl imită și-l adoptă în comportamentul lor, cu toate eforturile depuse de organizațiile ecologice, prin sensibilizarea fumătorilor privind nocivitatea tutunului.

Adoptarea, în cursul anului 2002, a unei Ordonanțe de urgență de către Guvernul României, prin care se interzice fumatul în locurile, spațiile publice, introducerea unor măsuri punitive, graduale pentru încălcarea dispozițiilor legii, o considerăm o măsură de bun augur, care ne demonstrează necesitatea inexorabilă a îmbinării, în domeniul educației ecologice, a convingerii cu constrângerea, a persuasiunii ecologice, cu sancțiuni juridice adecvate, pentru încălcarea normelor ecologice.

Putem conchide, parafrazându-l pe Juan Bosch-Marín, fostul președinte al Uniunii Internaționale Pentru Educație Sanitară, și anume, că, dacă poluarea ucide oamenii, lipsa de cultură ecologică este aceea care face să crească pericolul morții, iar educația ecologică este aceea care-i poate salva.

Scopul educației ecologice, ca parte componentă a educației morale, trebuie să fie acela de a pregăti tineretul pentru viața de mâine în spiritul respectului absolut, pentru valorile Naturii, ale Culturii naționale și universal și nu numai de a transmite cunoștințe(R. Dottrens).

Întrucât, atât pe plan național cât și internațional se impune tot mai mult strategia “ecodezvoltării”, a dezvoltării durabile, a “agreoecologiei” respectiv a unei agriculturi orientate pe fundamental ecologiei, este necesar ca, formarea intelectuală a tinerii generații, cultura sa ecologică, să dobândească un rol prioritar în procesul instrucției și educației.

BIBLIOGRAFIE

- 1.Marton, Al. – *Protecția mediului înconjurător*, Universitatea Politehnică, Timișoara, 1995.
- 2.Nicola, I. – *Tratat de pedagogie școlară I*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1996
- 3.Văideanu, A. – *Dezvoltarea durabilă*, Editura Universității, București, 1998
- 4.Vlaicu, I. – *Ecologie aplicată*, Editura Mirton, Timișoara, 1998.
- 5.Fonari, Eugenia- *Cultura ecologică a tineretului studios*, în vol. Ecologia, Etica, Morala, Chișinău, 2002, p.60-61
6. Legea nr. 349 din 6 iunie 2002, *pentru prevenirea și combaterea efectelor consumului produselor din tutun*, cu modificările și completările ulterioare, publicată în Monitorul Oficial nr. 435 din 21 iunie 2002.

DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA PREȘCOLARI

Prof. învă. preșcolar Crăiță Nicoleta
Grădinița nr. 1 Pantelimon

Termenul de **creativitate** își are originea în cuvântul latin *creare*, care înseamnă *a zămisli, a făuri, a crea, a naște*. Termenul de creativitate definește un act dinamic, un process care se dezvoltă, se desăvârșește.

Psihologii susțin în general, că a fi creativ înseamnă a crea ceva nou, original și adecvat realității. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate, expresivitate și este generativ, imaginativ, inventiv, inovativ.

Dezvoltarea creativității presupune stimularea la copii a curajului de a emite ipoteze, capacitatea de a aprecia, de a elabora o strategie de lucru și nu de a aștepta de-a gata soluțiile adulților. În societate, mai ales în marile companii, se caută tot mai mult persoane creative, care, pe lângă calitățile necesare pentru postul pe care îl ocupă, aduc un plus de originalitate în munca prestată.

Creativitatea nu trebuie confundată cu talentul, îndemânarea sau inteligența. Creativitatea nu înseamnă a face ceva neapărat mai bine decât ceilalți; înseamnă a gândi, a explora, a descoperi și a imagina. Ideile creative se regăsesc în toate aspectele vieții în plină dezvoltare a unui copil, creativitatea poate fi învățată zilnic.

Preșcolarii creativi se diferențiază de obicei de restul grupului prin diferite comportamente specifice și dacă li se permite acest lucru, își dezvoltă în mod liber creativitatea. Ei sunt foarte curioși, vin cu soluții neobișnuite, cu idei originale, au inițiativă și un spirit de observație foarte bine dezvoltat, pun întrebări adecvate, explorează noi posibilități, învață rapid și ușor, au o memorie bună, un vocabular bine dezvoltat, au o imaginație vie și o capacitate deosebită de a compune povești.

Creativitatea devine educabilă încă de la vârsta preșcolară în condițiile în care educatoarele sunt preocupate de crearea unui climat corespunzător, propunându-și să realizeze corelații interdisciplinare, să promoveze manifestarea liberă a copiilor în învățare, dar în primul rând să stimuleze potențialul creativ al fiecărui copil, recurgând la creativitatea în grup, cel mai eficient procedeu susținut de specialiști.

Un copil poate răspunde, prin efort propriu la o situație problemă ce manifestă un anumit grad de creativitate. Produsul activității lui nu se compară cu ceea ce reușește să aducă nou un om de știință printr-o invenție sau un artist printr-o operă originală. Dar fără o manifestare a independenței și originalității în răspunsurile date la situațiile-problemă ivite pe parcursul formării sale, în copilărie și în tinerețe, adultul nu poate ajunge la forme superioare de expresie a creativității.

Copilul dispune nu doar de capacitatea de a se juca și de a învăța, ci și de aceea de a crea. Întâi își face ucenicia deprinderii lucrului cu instrumentele, apoi îi face plăcere să se afirme pe sine prin ceea ce realizează singur, copilul este capabil să producă ceva nou, neobișnuit, original.

Acum se dezvoltă imaginația, proces psihic ce ocupă un loc important în contextul factorilor creativității. Are loc o adevărată explozie a imaginației, iar ea trebuie să fie cultivată prin actul educațional. La această vârstă imaginația compensează într-un anumit mod slăbiciunea gândirii. Preșcolarul este capabil să-și elaboreze forme ale imaginației reproductive, ascultând povești, dar se poate vorbi și de un anumit nivel al imaginației creative. Copilul are tendința de a integra imaginarul, posibilul în real, astfel personajele malefice putând fi reale și constituind pentru el o sursă de frică.

Imaginației i se atribuie un rol major la vârsta preșcolară, chiar și minciuna poate fi un produs al fanteziei și al creației și astfel nu este necesară pedeapsa: fantezia copilului îl face să povestească

despre sine fapte ale unor personaje de basm sau din desene animate. Dar tot imaginația este responsabilă într-o anumită măsură și de abilitatea cu care cei mici se feresc de pedeapsă.

În activitatea creatoare a copilului își fac loc și elementele de idee, capacități de figurare, deprinderi și priceperi. Aceste aspecte pot fi observate în special în desenele copilului. Chiar dacă nu are deprinderi de lucru formate, chiar dacă desenul în sine nu este măcar inteligibil, folosindu-și imaginația dar și deprinderile de exprimare expresivă, copilul poate prezenta o întreagă lume izvorâtă din cele câteva mâzgălituri. Pe măsură ce-și însușește tehnica de lucru, el poate crea desene, picturi foarte frumoase și originale.

În creație se exprimă în mod deosebit afectivitatea copilului, felul în care lumea externă reverberează în sufletul copiilor. Culoarele utilizate de copii în desen, expresiile folosite în limbaj, gestică și mimica din momentele în care fabulează sunt surse de cunoaștere a afectivității copilului.

La această vârstă creația are o valoare imensă pentru modelarea personalității, pentru devenirea umană, ea trebuie să fie în centrul preocupărilor educatorilor și mai ales trebuie să fie stimulată.

Alături de factorii intelectuali și cei caracteriali, un rol important îl au factorii sociali. Societatea cu cerințele ei, caracterul stimulativ al mediului în care se dezvoltă și trăiește omul și calitatea procesului educativ al mediului în care se dezvoltă și trăiește omul și calitatea procesului educativ la care este supus acesta își au importanța lor deosebită în dezvoltarea potențialului creativ. Astfel, se impune ca activitatea educativă să fie condusă în mod conștient în direcția stimulării activităților cu caracter de creație în scopul formării și dezvoltării potențialului creativ.

Stimularea creativității este un demers educațional complex ce cuprinde simultan fenomene de activare, antrenare, cultivare, și dezvoltare a potențialului creativ. În acest scop este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode și procedee specifice de stimulare și antrenare a creativității individuale și de grup.

Este utilă valorificarea în activitatea instructiv-educativă a condițiilor și principiilor învățării de tip creativ, care stimulează creativitatea și anume, asigurarea în activitățile instructiv-educative a ponderii unor tipuri de solicitare, menținerea unui climat favorabil și a atmosferei optime, îndrumarea optimă din partea educatorului, încurajarea, recunoașterea, promovarea copiilor care manifestă anumite disponibilități creative, angajarea copiilor în activități curente de tip creativ. Și activitatea în afara clasei și cea extrașcolară oferă numeroase prilejuri pentru cultivarea imaginației, creativității și trebuie valorificată.

Trebuie să combatem ceea ce este greșit în atitudinea unora dintre noi, noi adulții, să nu omorâm creativitatea copiilor. Să nu insistăm ca ei să facă lucrurile „în mod corect”, să-i lăsăm să viseze, să nu etichetăm fanteziile copiilor ca fiind „aiureli”, „prostii”, „copilării”, să nu comparăm copiii între ei, să nu descurajăm curiozitatea copiilor pentru ca unul dintre indicatorii creativității este curiozitatea.

La orice vârstă educația reprezintă un chimism insolit și deosebit de complex. Până la sfârșitul adolescenței, educatorul, indiferent de ipostazele sub care se manifestă (părinte sau dascăl), constituie un catalizator funciar.

Deși grădinița nu este locul unor achiziții și întâmplări senzaționale, ea constituie pentru individ obârșia unor incontestabile virtuți, care vor rodi în timp, așa cum firavele izvoare vor genera într-o zi, marile fluvii.

ASPECTE TEORETICE ȘI PRACTICE ALE PREDĂRII ORTOGRAFIEI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

P.Î.P. Șerbănescu-Răboj Maria-Gabriela
Școala Gimnazială „Sfinții Voievozi”

În societatea actuală, se pune un mare accent pe educație, pe o educație de calitate, o educație centrată pe elev, care se axează pe nevoile și necesitățile fiecărui elev în parte. Această educație de calitate se realizează pe o perioadă îndelungată, necesită un efort asiduu și o implicare din partea elevilor, dar și o dedicare integrală a cadrelor didactice participante la actul educativ.

O latură importantă a educației este cea a vorbirii, a comunicării, a dezvoltării unui limbaj coerent și fluent al elevilor de la diferite nivele ale sistemului educațional. O latură a limbajului, limbajul scris este una dintre laturile ce ridică cele mai mari probleme.

Însușirea limbajului scris poate aduce în prim-plan probleme ce par a nu avea soluții, aceste probleme pot fi datorate caracterului convențional al ortografiei, actul de predare negăsind un temei imediat în cadrul componentei lingvistice (a limbajului) achiziționat anterior. Dar ce este ortografia? Cum putem defini ortografia? Și cu ce se ocupă aceasta?

De-a lungul timpului, s-a încercat oferirea unor definiții cât mai exacte ale ortografiei, unele dintre acestea rămânând valabile până în ziua de azi. Una dintre aceste definiții ne este oferită de George Beldescu, care considera ortografia ca fiind cea care „*stabilește corectitudinea formală a domeniilor cele mai întinse ale scrierii, supunând normelor ei folosirea sistemului de semne adoptat, relațiile scrierii cu sistemul, cu structura și cu normele limbii literare, în legătură cu realitatea fonetică reprezentată.*” (G. Beldescu, 1985, p. 13).

Există în timpul procesului de studiere al limbii materne anumite principii ce ar trebui respectate cu strictețe. „*Unul dintre principiile de bază ale studiului limbii materne în școală este să îmbine caracterul normativ – de însușire a regulilor folosirii corecte a limbii vorbite și scrise (ortoevice, ortografice, gramaticale) – cu cel descriptiv – de cunoaștere a sistemului limbii și a modului cum acesta funcționează*” (C. G. Chiosa, 1971, p. 193).

Există o anumită ordine de furnizare a cunoștințelor morfologice și fonetice, acestea fiind necesare în vederea fundamentării normelor ortografice. „*Principalele norme ortografice, însă ar trebui însușite și practicate cel mai târziu până la vârsta de 9-10 ani, când elevii trec de la sistemul muncii școlare de arie restrânsă, direct supravegheate, la o activitate de mai mare diversitate și cu un mai pronunțat caracter independent*” (C. G. Chiosa, 1971, p.193).

Cu alte cuvinte, este de dorit și este recomandat ca elevii să fie obișnuiți de la vârste cât mai fragede cu anumite norme și principii ortografice și ortoevice. Elevii ar trebui familiarizați încă din clasele mici cu aceste noțiuni ortografice (desigur, aceste noțiuni fiind adaptate la nivelul de inteligență și la nivelul de înțelegere al elevilor, aceste noțiuni ar trebui explicate și prezentate pe înțelesul elevilor de cadrele didactice implicate în procesul instructiv-educativ), pentru ca elevii să nu rămână cu lacune sau ca informațiile furnizate să fie însușite în mod eronat.

Există numeroase soluții ce pot fi implementate pentru ca elevii să-și însușească ortografia, astfel încât situațiile menționate anterior să fie înlăturate. Soluțiile pot fi următoarele:

- „*descrierea exactă și completă a situațiilor respective, luându-se în considerație frecvența și posibilitățile treptate de ocurență a cuvintelor și formelor vizate în vocabularul și în construcțiile folosite în scris de elevi*” (C. G. Chiosa, 1971, p. 194);
- Să se analizeze cauzele (fie ele de ordin lingvistic, fie ele de ordin psihologic) care ar putea fi sursa greșelilor de ortografie și să se realizeze o orientare a modului de a predă în sensul de a continua și dezvolta procesul natural de însușire a limbii;

- Actul de transmitere de informații, actul de predare să se realizeze într-o manieră plăcută, atractivă pentru elevi (este de preferat și este de dorit ca elevii să plece acasă cu informațiile însușite bine), iar informațiile să fie prezentate și oferite într-o manieră accesibilă, pe cât se poate de simplu.

În vederea predării ortografiei în învățământul primar, ar trebui respectați următorii pași;

- Ar trebui să fie precizate noțiunile referitoare la structura fonetică a cuvintelor ce sunt necesare, să se realizeze însușirea temeinică și durabilă a acestora, iar elevii să înțeleagă noile noțiuni prezentate (în cazul nostru, noțiunile ortografice);
- Elevii să fie capabili să despartă în silabe cuvintele ;
- Elevii ar trebui să știe că o silabă se formează în jurul unei vocale. De aici derivă și cerința ca elevii să fie capabili să identifice vocalele într-un cuvânt;
- Elevii ar trebui să fie capabili să identifice locul accentului într-un cuvânt.

Aceste operațiuni menționate presupun însușirea simțului auditiv al elevilor și al unei pronunții literare. Se urmărește soluționarea situațiilor care au un grad ridicat de dificultate pentru elevi. Pentru ca elevii să se familiarizeze cu noțiunile de ortografie, cadrele didactice prezintă noțiunile într-o manieră simplistă, atractivă, uzează de metode și tehnici adecvate fiecărei lecții și fiecărei secvențe dintr-o lecție. Una dintre metodele utilizate cu succes în timpul orelor de gramatică este metoda exercițiului.

Metoda exercițiului este definită de Parfene Constantin ca fiind „o metodă fundamentală, ce presupune efectuarea conștientă și repetată a unor operații și acțiuni, în esență mintale sau motrice, în vederea realizării unor multiple scopuri” (Parfene C., 1999, p. 59).

Cu alte cuvinte, metoda exercițiului reprezintă ducerea la îndeplinire, la un bun sfârșit a unor operații, a unor sarcini în mod dirijat, la nivel individual, colectiv sau grupal, aceste exerciții având un scop bine definit în cazul nostru cel în care elevii își însușesc noțiuni gramaticale, ulterior consolidându-le pentru ca acești elevi să nu își însușească în mod eronat anumite cunoștințe sau informații, capacități sau deprinderi, iar în viitor elevii să facă față cerințelor noilor nivele educaționale pe care le parcurg și ulterior, să aibă succes în viața cotidiană, profesională și socială, aceștia dobândind statutul de oameni cultivați. Prin utilizarea metodei exercițiului în învățământul primar se antrenează unele procese psihice: limbajul, memoria, gândirea cu toate procesele ei (generalizarea, abstractizarea, atenția, comparația, analiza, voința și spiritul de observație). Această metodă este utilă pentru înțelegerea, învățarea și consolidarea noilor cunoștințe, acestea având o trăinicie în timp. În timpul lecțiilor în care se uzează de metoda exercițiului elevii raționează, încearcă să găsească diverse modalități pentru a rezolva exercițiile oferite. În cazul acestei metode, elevii aplică cunoștințele dobândite anterior pentru rezolvarea sarcinilor formulate sub formă de exerciții, pot vedea cazuri în care pot aplica cele învățate, metoda exercițiului având și un caracter practic și logic.

În concluzie, orele de gramatică alocate ortografiei au un rol deosebit de important în procesul instructiv-educativ.. Este de dorit ca în timpul orelor de gramatică, elevilor să fie activate toate procesele psihice, cadrele didactice utilizând diverse metode, mijloace și tehnici (inclusiv metoda exercițiului prezentată în articolul prezent) pentru ca elevilor să li se formeze deprinderile și capacitățile ortografice. Și știți cum se spune: „educația este cea mai bună asigurare pentru bătrânețe” (www.pinterest.com) așa că haideți să fim asigurați pentru bătrânețe printr-o bună și temeinică educație!

BIBLIOGRAFIE:

1. Chiosa, Clara, Georgeta, (1971), „Baze lingvistice pentru teoria și practica predării limbii române”, București, Editura Didactică și Pedagogică;
2. Beldescu, George, (1985), „Ortografia actuală a limbii române”, București: Editura Științifică și Enciclopedică;
3. Parfene, Constantin, (1999), „Metodica studierii limbii și literaturii române în școală. Ghid teoretico – aplicativ”, Iași: Editura Polirom;
4. www.pinterest.com.
5. www.citatepedia.com.

PARTICULARITĂȚILE INTENSITĂȚII EFORTULUI ȘI CARACTERISTILE ACESTUIA ÎN JOCUL DE FOTBAL

Iancu Ștefan Florin
Școala Gimnazială nr. 1 Orbeasca de Sus

În activitatea sportivă, numim efort mărimea acțiunii exercițiilor fizice asupra organismului, precum și nivelul dificultăților obiective și subiective depășite în cadrul lor. Cu alte cuvinte, prin acest termen denumim în primul rând indicatorul cantitativ al acțiunii exercițiilor fizice. Efortul este legat nemijlocit de cheltuirea „potențialului de lucru” al organismului (resurse energetice etc) și de oboseala acestuia, iar aceasta din urmă este legată inevitabil de odihna, în timpul căreia se desfășoară procesele de refacere, condiționate de efort. Ca atare, prin oboseală, efortul duce la refacere și la creșterea capacității de lucru. Efectul efortului este direct proporțional (în cazul celorlalte condiții egale) cu volumul și intensitatea lui. Dacă privim un anumit exercițiu fizic ca pe un oarecare factor de 70 influențare, atunci noțiunea volumul efortului se va referi la durata influențării, „întinderea ei în timp”, cantitatea însumată a lucrului fizic efectuat și alți parametri de același gen, iar intensitatea efortului va fi caracterizată prin forța de înrăurire în fiecare moment dat, prin încordarea funcțiilor, mărimea solicitărilor etc. Efortul general al câtorva exerciții fizice (sau lecții întregi) poate fi determinat corespunzător, pe baza caracteristicilor integrale ale volumului și intensității lui în anumite exerciții (sau lecții). Trebuie să se țină seama ca determinarea integrală a efortului este o problemă complexă și deocamdată nerezolvată în totalitate. Practic, efortul însumat se apreciază cel mai adesea după anumiți parametri externi, funcție de particularitățile exercițiilor. Astfel, volumul total al efortului în exercițiile cu caracter ciclic se apreciază de obicei după numărul total de kilometri (într-o anumită lecție, săptămână, lună etc), iar în exercițiile cu îngreuieri după numărul total al tonelor ridicate. Pentru stabilirea intensității generale a efortului se recurge adesea ori la calculul „densității motrice” a lecțiilor (raportarea timpului efectiv cheltuit pentru executarea exercițiilor, la durata totală a lecțiilor) sau „intensității relative” (de exemplu, proporția „kilometrilor parcurși în viteză” față de numărul total de kilometri parcurși în cadrul antrenamentului respectiv).

Viteza de deplasare și de execuție, îndemânarea în manevrarea mingii, forța șuturilor și transmiterea mingii, rezistența pe parcursul celor 90 minute de joc sunt necesare și solicitate de fotbalul modern în raporturi și interrelații variate. Putem afirma, că din punct de vedere fiziologic, fotbalul reprezintă o activitate preponderent dinamică de intensitate variabilă, de la cea maximală și submaximală până la cea moderată, toate acestea separate de pauze scurte, când se creează posibilitatea revenirii parțiale a unor indici fiziologici spre valorile de repaus. Lupta continuă pentru minge ce se desfășoară în condițiile unei încordări intense, pe parcursul unei perioade lungi, cuprinde cele mai variate acte motrice (mers, alergare, opriri bruște, accelerări, sărituri, răsuciri, lovirea mingii cu piciorul, cu capul etc).

Intensitatea efortului reprezintă elementul fundamental ce solicită în permanență îmbunătățirea randamentului și se referă la 2 parametri:

1. capacitatea momentană a jucătorului (de unde pleacă)

2. obiectivele de instruire și performanță prevăzute (unde vrem să se ajungă) Acești parametrii trasează între ei curba generală a efortului și pregătirii. Intensitatea comparativă, față de capacitatea momentană a antrenamentului efectuat, poate plasa jucătorul în următoarele situații : - efortul să nu atingă posibilitățile jucătorului, de unde rezultă scăderea gradului de antrenament - efortul să atingă nivelul posibilităților jucătorului, din care rezultă menținerea gradului de

antrenament - efortul să depășească cu puțin posibilitățile jucătorului, rezultă mărirea gradului de antrenament - efortul să depășească cu mult posibilitățile jucătorului, rezultă supraantrenament.

În activitatea fotbalistică dirijarea parametrilor efortului trebuie astfel făcută încât prin folosirea intensităților antrenamentului, efortul depus să fie în concordanță cu obiectivele fiecărui segment al periodizării parțiale sau generale. Intensitatea jocului de fotbal depinde în mare măsură de nivelul de calificare al jucătorilor, cu cât acesta este mai înalt, cu atât intensitatea este mai mare. Ritmul jocului, nivelul de pregătire motrică al jucătorilor, temperatura și umiditatea aerului sunt alți factori importanți care influențează intensitatea. Intensitatea mare a unui joc este ilustrată și de frecvențele cardiace măsurate pe durata unei partide ; aceste valori depășesc 180b/min, putând ajunge și la 200b/min. Un alt indicator al intensității jocului este dat de concentrația acidului lactic în sânge, care este de 8-12 milimoli, în partidele de intensitate scăzută întâlnindu-se valori mai scăzute ale concentrației lactatului.

Postul jucătorului	repaus	La începutul încălzirii	La începutul jocului	După 90 min	Dupa 24 ore
Portar	54 120/75	120 135/60	112 150/80	92 145/85	54 120/75
Fundaș	56 125/80	164 145/50	126 140/60	114 130/60	56 125/80
Mijlocas	54 120/70	132 145/45	118 140/60	100 125/60	54 120/70
Atacant	48 115/75	136 145/50	125 135/60	98 125/60	48 115/75

Variațiile indicilor puls-tensiune arterială în diverse momente ale jocului, în funcție de locul ocupat în echipa (Stănescu N.-1970)

Distanța acoperită într-un joc de fotbal depinde de postul pe care se joacă, dar și de ritmul și robustețea partidei. Meciurile puternic disputate sunt întotdeauna mai solicitante și mai stresante, atât din punct de vedere fizic, cât și psihic ; în astfel de partide jucătorii de nivel înalt parcurg în medie 10-11 km/meci.

Raportul dintre intensitate, volum și timpul de joc

Împărțirea antrenamentului în părți corespunzătoare jocului oficial, este una din cele mai reale posibilități de modelare a efortului antrenamentului la condițiile jocului oficial. Conținutul efortului este modelat pentru 90 de minute de joc : - 45 minute de antrenament de anduranță - 15 minute efort anaerob – sprint - 30 minute de efort al momentelor fixe.

Nr. crt.	TIMPUL DE JOC : 90 – 120'	TIMPUL DE ANTRENAMENT : 90 – 120'
1.	45 minute–ANDURANȚA DE JOC	45 minute – ANDURANȚA DE PREGĂTIRE
	la un puls cât mai ridicat : 120- 160-170 pulsații/minut, timp de 45', pe toată durata jocului - această pregătire-anduranță de joc crează premisele unei robusteți fizice	- antrenamentul de anduranță ca rezultate cât mai bune, cu cât se realizează la un puls mai ridicat: 120-140-160-170 pulsații/minut - antrenamentul trebuie să formeze o cât mai bună robustețe psiho-fizică pentru a putea controla factorii tehnico-tactici
2.	15 minute – VITEZĂ+FORȚĂ= DETENTĂ, EFORTUL MAXIM ANAEROB	15 minute – EFORT MAXIM PENTRU FORȚĂ+VITEZĂ=DETENTĂ - ANAEROB
	- se desfășoară la un puls de 160- 170-200 pulsații/minut, cu intensitate maximă - acestea sunt cele mai grele momente ale jocului : concentrare maximă	efortul trebuie să fie la nivelul pulsului de 160- 170-200 pulsații/minut pentru 15 minute - acest efort trebuie să fie prezent la fiecare antrenament, cât și la jocul oficial
3.	30 minute – MOMENTELE FIXE DE JOC	30 minute – MOMENTE FIXE

	într-un joc de antrenament sunt circa 100-130 de întreruperi, în medie	la antrenamente trebuie să organizăm fiecare exercițiu care să plece dintr-un moment fix al jocului, ca în jocul oficial
--	--	--

Raportul dintre intensitate-volum și durata jocului (Stănculescu V, 1999)

Bibliografie

1. Balint Ghe. Baze teoretice și mijloace de acționare pentru pregătirea fizică specifică a jucătorilor de fotbal, 2008
2. Dragnea Adrian, Teoria antrenamentului sportiv
3. Mănescu C. Caracteristici fiziologice ale efortului în jocul de fotbal

JOCUL LOGIC MATEMATIC ÎN EDUCAȚIA TIMPURIE

Iancu Liana Irina

Grădinița cu program prelungit „Ion Creangă” Alexandria

Jocul este extrem de important pentru copil. V-ați oprit vreodată să priviți cum se joacă copiii? Sunt atât de ocupați, atât de plini de zel! Jocul este situația ce oferă prilejurile cele mai bogate prin care copilul poate învăța experimentând activ.

Pentru copil jocul este munca sa, iar adulții nu trebuie să minimalizeze nici această activitate, nici seriozitatea cu care este îndeplinită de cei mici. Mai degrabă adulții ar trebui să se bucure că micuții învață făcând efectiv ceva, așa cum spune un vechi proverb chinezesc: „Aud și uit, văd și țin minte, fac și înțeleg”.

Potrivit definiției, jocul reprezintă o activitate fizică sau fundamentală fără finalitate practică și căreia i te dedici cu pură plăcere. Specific vârștelor copilăriei, el are importanță hotărâtoare pentru dezvoltarea psihică a copilului. Psihologia și pedagogia secolului trecut au recunoscut faptul că jocul nu este doar apanajul vârștelor mici, ci și modul prin care adulții își manifestă liber „copilul din ei”. Jocul reprezintă, așadar, o activitate umană specifică și ea determină și pregătește celelalte activități cu care se poate împleti armonios. El nu dispare din viața individului odată cu înaintarea în vârstă, ci își modifică ponderea temporală sau cadrul.

Pentru copil, jocul este principala cale de dezvoltare, de cunoaștere a realității, de interrelaționare și de adaptare și este prima formă de învățare, facilitând și trecerea spre învățarea din mediul școlar. Este adevărat că preșcolarul are nevoie de sprijin pentru a-și orienta jocul și aceasta este datoria educatoarei atunci când stabilește activități comune și obiective de atins pentru toți copiii. La fel de adevărat este și faptul că este în natura copilului să se joace, el știind intuitiv să se manifeste în acest fel, de aceea este important să-i oferim cadrul de desfășurare și libertate pentru aceasta. „În jocurile sale copilul îi imită pe adulți. Or, jocul independent, de imitație, contribuie la asimilarea impresiilor obținute, are o importanță imensă, cu mult mai mare decât orice altceva” (N.K. Krupskaja, 1959, p. 398)

Jocul este activitatea preferată a preșcolarului, o activitate aparent gratuită fără un scop material, a cărei motivare este intrinsecă. La vârsta preșcolară jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului, nevoie generată de trebuințe, dorințe, tendințe specifice acestui nivel de dezvoltare psihologică. Sub o formă sau alta, jocul se regăsește la copiii tuturor popoarelor, din cele mai vechi timpuri. În lumea imaginată în joc, copilul se simte puternic, inteligent, adult, aici el este capabil de fapte eroice, de acțiuni spectaculoase, totul îi este permis în joc, el poate reflecta

insatisfacțiile proprii asupra păpușii sau ursulețului pe care le ceartă, le hrănește, le oblică să facă ce dorește el. În jocul cu roluri, el poate fi haiduc, aviator, cosmonaut, vânzătoare, o femeie de afaceri ș.a. În joc, copilul este independent, nu are nevoie de sprijinul adultului, se poate întrece cu colegii sau prietenii care-i sunt egali. El nu mai este la discreția autorității adultului, ci are câmp de manifestare deplină a intelectului, a vorbirii, a imaginației, a voinței, a activității. În joc, adultul are doar rolul de sursă de inspirație pentru copil.

Jocul este un minunat mijloc de cunoaștere și autocunoaștere, de exersare unor capacități, de socializare primară, de antrenare a capacităților cognitive și de exteriorizare a emoțiilor și sentimentelor.

Deși este și un mijloc de relaxare și distracție, jocul are importante funcții instructiv-educative. El contribuie, prin conținutul său obiectal sau logic la dezvoltarea intelectului. Orice joc include elemente afective: bucurie, surpriză, satisfacție și insatisfacție. Jocurile de mișcare contribuie la dezvoltarea fizică, la călirea organismului, la coordonarea și precizia mișcărilor. Un rol deosebit are jocul în dezvoltarea creativității, a inventivității. Pe lângă elementele consacrate (versuri, numărătoare, cântec etc.) jocul determină imaginarea de situații, transpunerea în pielea personajelor, găsirea de soluții noi, originale de a câștiga sau de a ieși din impas.

Jocul este un puternic stimulent cognitiv atât pentru învățarea independentă, cât și pentru învățarea în grup; dincolo de natura primă a experienței, există feedback-ul, care determină adevăratul progres. Jocul se îmbină cu învățarea, dar și cu creația, astfel că îi dă posibilitatea copilului de a experimenta rolul de creator al realității. În cadrul jocului liber, copilul are posibilitatea de a lua decizii, de a exersa roluri sociale, el învață să se adapteze la ceilalți, să comunice cu ei, își configurează primele noțiuni a ceea „ce e bine” și „ce e rău”, a ceea „ce e frumos” și „ce e urât”. Totodată, jocul este cel mai sigur mediu de manifestare a creativității și, concomitent, modalitatea prin care copilul își dezvoltă și își afirmă individualitatea; el își construiește propriul sens al identității, începe să-și cristalizeze imaginea de sine. Sub un alt aspect, jocul este modalitatea prin care se asigură și o dezvoltare fizică și armonioasă a copilului. Postura, activismul, conștientizarea expresivității corporale și emoționale sunt elemente extrem de importante pentru stadiile ulterioare, iar preșcolaritatea este etapa în care ele se manifestă prin joc.

Vârsta preșcolară este o vârstă a dinamismului. Copilul este mai activ, el își coordonează bine mișcările de bază, mersul lui devine sigur, exersează alergarea. Jocurile alături sau împreună cu ceilalți sunt jocuri de mișcare, prin care desfășoară acțiuni. Îndrăgite de către copii sunt și jocurile-concurs, prin care se exersează deprinderi motrice. Importantă, pentru formarea copilului este atmosfera de competiție, trăirea alături de colegi a spiritului de echipă, satisfacția resimțită atunci când copilul „este învingător”.

Din aceste considerente, în grădinițe, jocul este activitatea fundamentală. Prin joc se manifestă, se exteriorizează întreaga viață psihică a copilului, se exprimă cunoștințele, emoțiile, dorințele, chiar și acelea care nu pot fi satisfăcute imediat. Jocul reprezintă, de asemenea, una din modalitățile prin care copilul caută să cunoască realitatea înconjurătoare. H. Wallon consideră jocul ca o activitate de pre-învățare. Jocul constituie, în esență, principala modalitate de formare și dezvoltare a capacităților psihice ale copilului.

